

RENAȘTEREA

„...Pe pământ pace,
între oameni bună-
învoire“.

Luca 2, 14

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

Nr. 5957/1948.

† NICOLAE,

*Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.*

*Iubitului cler și popor: Har și pace dela Dumnezeu Tatăl
și dela Domnul nostru Iisus Hristos.*

*„Pentru pacea a toată lumea, pentru
bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu bise-
rici și pentru unirea tuturor, Domnul
să ne rugăm“.* Ectenie

Iubiții mei fii sufletești,

Cu voia lui Dumnezeu am ajuns iarăși luminatul praznic al Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Praznicul ne mângăie și ne bucură pe toți câți în Hristos ne-am botezat și întru El ne-am și mbrăcat, pe toți câți crucea Lui ne închinăm și învierea Lui o cântăm și o mărim. Ne mângăie și ne bucură, fiindcă el ne aduce iarăși solia desrobirii noastre din păcat și ne arată iarăși drumul deschis către milostivirea Tatălui celui din ceruri. Cu această milostivire, nădăjduită numai, se mângăia și Psalmistul când cânta: „Cercând m'a cercat Domnul, iară morții nu m'a dat“ și tot cu ea își îndulcea inima Prorocul Isaia, așteptând vremea binecuvântată, când „lăstarul din rădăcina lui Iesei va judeca pe cei săraci întru dreptate...“.

În adevăr la plinirea vremii „lăstarul“ a răsărit. El este Hristos. Domnul păcii. El este Domnul păcii, pentru că prin jertfa Sa pe cruce a surpat zidul de vrăsmășie dintre Dumnezeu și om, așezând pacea în inima tulburată a omului și limpezind cugetul lui întunecat de prihana păcatului strămoșesc.

Dar Domnul nu vrea pace numai între Dumnezeu și om, ci și între oameni, între neamuri și între țări. Tălmăcind această voie sfântă a Domnului, îngerii din cer cântau în noaptea de taină a nașterii Lui: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“. Iar sfânta noastră Biserică luând această solie îngerească, a vestit-o dealungul veacurilor neîncetat tuturor oamenilor și neamurilor și o vestește și azi cu tărie nemicșorată. Ea cheamă lumea la pace prin dreptate și iubire, la pacea lui Hristos.

Prin dreptate, că nu este iubire fără dreptate — și prin iubire, că nu este dreptate fără iubire. Iubirea fără dreptate este fățarnică și dreptatea fără iubire e slăbănoagă și trecătoare.

Ortodoxia e legea păcii, a dreptății și a iubirii între neamuri. Ea nu s'a trufit căutând locurile cele mai înalte în lume, pretinzând întâietate în vârtutea vreunei puteri lumești. A fost bucuroasă să fie lăsată în pace. Dar n'a fost.

Învăluită în suferință și în iubire ca într'o mantie ocrotitoare, Biserica ortodoxă și-a păstrat neprihănirea dela obârșia ei, ca o adevărată Mireasă a lui Hristos. Având cugetul nepătat, Ea se roagă și astăzi fără năcetare „pentru pacea a toată lumea... și pentru unirea tuturor.“ Ea știe că pacea zidește, iar vrăsmășia și războiul surpă; că bunăînțelegerea întărește frăția între

neamuri, iar vrajba o risipește. Deaceea, ca îngerii în noaptea sfântă, Ea cheamă lumea neîncetat la bună înțelegere și pace.

A făcut-o în chip sărbătoresc și cu prilejul marelui sobor al Bisericilor naționale ortodoxe ce s'a ținut astăvară la Moscova. Întâistătorii acestor Biserici, pătrunși de duhul Evangheliei Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și ascultând îndemnurile ei, au trimis o călduroasă chemare către toate popoarele lumii, arătându-le creștineasca datorie de a-și descelea pumnii, de a-și îmblânzi privirile și de a-și domoli întărâtarea, lucrând pentru buna înțelegere și risipind norii cei negri cari primejdiesc din nou pacea lumii. Biserica ortodoxă a fost, și de astădată, vestitoarea credincioasă a păcii și a unirii popoarelor prin dragoste. Dar ea a atras, în același timp, luarea aminte a celor ce în chip necugetat ar voi să aprindă un nou războiu în lume, că vor răspunde pentru fapta lor atât în fața istoriei cât și în fața lui Dumnezeu.

Cât ne privește pe noi, Români, am dat decurând o pilduitoare dovadă a creștineștii noastre iubiri, căci frații noștri pe care uneltirile vrăsmășe ale Impăratului din Viena și ale Vaticanului din Roma i-au smuls cu de-asila, acum 250 de ani, dela sânul cald al Bisericii ortodoxe, s'au întors acasă de bună voie. Preoții noștri slujesc iarăși la aceleași altare strămoșești, iar fiii neamului românesc se închină iarăși în încăperile sfințite ale aceleiași Biserici care ne-a fost și ne va fi scut și scăpare în toate zilele vieții noastre.

Suntem iarăși una, cum am fost înainte de 1700 și cum a dorit-o Mântuitorul nostru Iisus Hristos când s'a rugat fierbinte: „Părinte Sfinte, păzește-i pe dânșii, întru numele Tău, pe cari mi i-ai dat mie, ca să fie una, precum suntem noi“. Ne-am adunat din nou în acelaș Staul sfânt, plinind cuvântul Psalmistului: „Iată acum ce este bun sau ce este frumos, fără numai a locui frații împreună“.

Asta-i bucuria cea mare a Crăciunului nostru de azi. Asta-i tăria noastră de azi și de mâine.

Vor trece ani și veacuri. Cu cât va trece vremea, cu atât va crește vrednicia tuturor celor ce au deschis și netezit calea neamului nostru spre unitatea sufletească și spre adunarea lui sub bolta sfântă a aceleiași Biserici strămoșești.

Laolaltă fiind, ne vom bucura mai din plin în zilele de bucurie ale vieții noastre; iar necazurile ce ne vor mai paște le-om putea birui mai ușor.

Acum, că suntem iarăși laolaltă, în cuprinsul aceleiași Biserici — „una, sfântă sobornicească și apostolească“ — să pecetuiim unitatea întru care ne găsim cu dragostea noastră întreagă și să facem legământ că nici o vrăsmășie dinlăuntru sau din afară nu va fi în stare să ne mai desparte vreodată.

Și, odată cu acest legământ, să mai facem unul: că ne vom ajuta frățeste unii pe alții în toate zilele vieții noastre, ascultând cu credință de cuvântul Domnului care zice: „Întru aceasta va cunoaște lumea că sunteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi“. Că prilejul de a ne ajuta nu va lipsi nici odată. El se arată la tot pasul îndeosebi acum, când ne vedem impresurați de iarnă, cu toate greutățile ei. Unuia-i lipsesc lemnele, altuia hrana, altuia îmbrăcămintea. Unul este bolnav, altul orfan, al treilea bătrân neputincios; o, dar câte lipsuri și

necazuri nu poate băntui pe oameni!

Desigur, Înalta Stăpânire a Țării se silește să le înlăture sau să le micșoreze numărul. Și ea a izbutit să înfăptuiască și pe tărâmul acesta lucruri vrednice de laudă. Totuși, rămâne loc destul și pentru faptele iubirii noastre creștinești. Nu treceți nepăsători pe lângă lipsurile fraților voștri, ci ajutați în măsura în care vă îngăduesc puterile „Că pe dătătorul de bună voie-l iubește Domnul“. Să facem așa, ca să se poată spune despre noi cum scrie'n Scriptura sfântă: „Celui cu mult nu i-a prisosit și celui cu puțin nu i-a lipsit“.

Dar, iubiții mei afară de lipsurile vieții trupești mai sunt și necazurile vieții sufletești. Acestea din urmă uneori sunt chiar mai crunte și mai grele decât cele dintâi. Nu vă arătați nesimțitori nici față de acestea, ca să nu vă adunați mânie și osândă pentru ziua judecării. Dimpotrivă, siliți-vă să vă adunați pentru aceasă zi — prin faptele milei sufletești — milostivirea Judecătorului atodrept. Iară faptele milei sufletești acestea sunt: Să îndreptezi pe cel ce greșește, să înveți pe cel neștiutor, să dai sfat bun celui ce are lipsă de el, să te rogi lui Dumnezeu pentru fratele tău, să mângâi pe cel întristat, să fii

îngăduitor față de aproapele tău și să ierți celui ce-ți greșește.

Că de multe ori o privire caldă sau o vorbă bună face cât o bucată de pâine pentru cel flămând, sau cât un pahar de apă rece pentru cel însetoșat.

Făcând unele ca acestea, Dumnezeuul milei, al iubirii de oameni și al păcii va fi cu voi.

Impărtășindu-vă aceste învățături și părintești povețe, rog pe Tatăl cel din ceruri să Vă ajute, ca să petreceți sfintele sărbători ale Crăciunului, Anului Nou și Bobotezei în pace, în duhovnicească bucurie și îndestulare și să le ajungeți întru mulți fericiți ani.

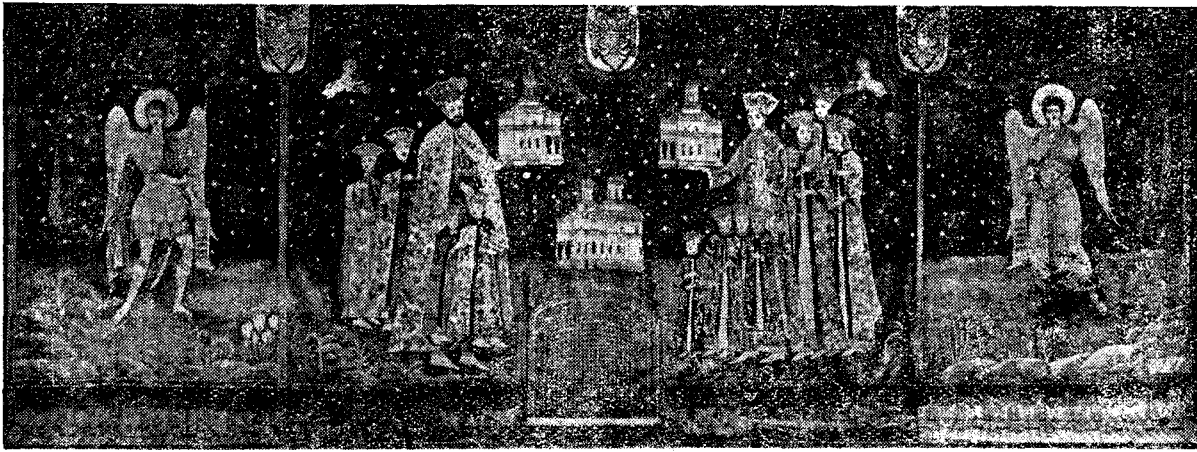
Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți.

Data în Reședința noastră episcopescă din Cluj, la praznicul Nașterii Domnului din anul 1948.

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor

† NICOLAE,

Epscop

Semnificația Crăciunului

În întreagă lumea creștină praznicul Crăciunului este sărbătoarea darurilor. Practica este foarte veche, nici că i se poate fixa începuturile, iar azi pentru multă lume, este necunoscut sensul ei genuin.

Fie pentru a fixa legătura intimă ce trebuie să existe între practica noastră de Crăciun și praznicul creștin al „Nașterii Mântuitorului“, fie pentru a lămurii semnificația ei mai adâncă, găsim că-i bine să se stăruie puțin asupra acestei probleme.

Cum se prezintă realitatea?

Cu săptămâni înainte de Crăciun în familiile creștine, se observa o preocupare intimă deosebită. Părinții discută adeseori între patru ochi, ceva ce nu trebuie să știe copiii. Bunicii caută răscolesc prin cele lăzi cu lucruri de demult păstrate cu sfinte-nie. Copiii la rândul lor, pregătesc și ei ceva, au o taină. Prietenii buni când se întâlnesc se iscodesc prin întrebări ascunse, asupra lipsurilor și dorințelor pe care singuri nu și le pot împlini.

Oamenii mai cu dare de mână se interesează de nevoile semenilor lor mai săraci.

Socetățile de binefacere țin dese întruniri, culeg informații, fac apeluri, fixează tablouri pentru ajutoare.

Biserica face apel la credincioși să-și deschidă inima pentru a înțelege importanța deaproapelui, pentru a-și veni într'ajutor.

Statul caută rezerve bugetare pentru ajutorarea funcționarilor.

Sunt atât de multe formele în care se toarnă frământarea care premerge Crăciunului încât e greu de a le înșira pe toate. Toate însă sunt poruncite de un singur gând, e

gândul de a ajuta, de a face un dar semenilor noștri.

E firesc să ne întrebăm, de unde această pornire generală de altruism? De unde această revărsare a iubirii față de aproapele? De ce altă dată, în tot cursul anului, omul trece nepăsător pe lângă suferința și nenocirea semenului? De atâtea ori ar putea întinde o mână de ajutor, ar putea cu puțină osteneală, sau jertfă alina o suferință, ar putea face o faptă bună, și totuși n'o face, n'are timp, nu simte nevoia de a privi și în jur.

De ce numai de Crăciun această atmosferă de dragoste, de armonie, de jertfelnicie, până chiar și în sufletele care nu cunosc dragostea, care nu știu decât să primească? Dar mai cu seamă, unde această legătură între o sărbătoare creștină, și darnicia generală?

În deslegarea acestei probleme găsim semnificația adâncă și originea darurilor de Crăciun.

Problema nu este grea. Iată deslegarea: darul, jertfa materială în sprințul semenului, este fără îndoielă împlinirea poruncii creștine a iubirii deaproapelui. Iubirea e porunca cea mai de seamă a vieții creștine. Prin trăirea ei, împărăția lui Dumnezeu coboară în lume. Prin ea se înfăptuește idealul omenești, „fericirea“. Cel care ridică la supremă valoarea de viață această poruncă, identificându-se cu ea în toate împrejurările vieții lui pământești, a fost Mântuitorul lumii. El este iubirea însăși, iubirea care nu cunoaște margini, nu cunoaște obstacole. Căci

iubire este ventrea Lui în lumea păcatului, ca să salveze pe om din păcat. Iubire este smerita Lui întrupare. Dumnezeu fiind îmbracă trupul stricăciunii omenești, supunându-se de bună voie tuturor înjosirilor. Din iubire ne învață cu o Dumnezetască răbdare și pilduire marele adevăruri ale mântuirii. Din iubire ia asupra-și povara păcatelor omenești, aducând jertfa ispășitoare a crucii.

Plecând dintre noi această poruncă ne-a lăsat-o moștenire.

Ce era mai firesc decît ca creștinul să fie răvnă de a urma această poruncă prin fapte ale jertfelniciei, să fie legată de persoană Mântuitorului și de praznicele închinare amintirii Lui; în special de praznicul Nașterii lui. De fapt Nașterea Mântuitorului Hristos este cel mai grăitor semn al dragostei lui Dumnezeu față de oameni, este cel mai mare dar al cerului pentru pământ. Prin întruparea Fiului lui Dumnezeu în sărăcăcioasa peșteră din Betleem, omenești i se dăruiește lumina cunoașterii celei adevărate, suprema pildă de viață omenească, puterea harică de a lupta contra răului și stricăciunii, mântuirea. Daruri, pe care omul nu le-a meritat, daruri prin care viața pe pământ a luat un curs nou. Și dacă de atunci încoace fiecare generație face un pas înainte pe drumul luminii și al binelui, are a se mulțumi dăruirii lui Hristos.

Astfel creștinul practică a darurilor de Crăciun este o pildă împlinire a poruncii Mântuitorului de a ne iubi unii pe alții, semnificând totodată marile daruri coborâte pe pământ în noaptea sfântă a Nașterii Domnului.

Bine este ca această semnificație să n'o pierdem niciodată din vedere. Numai prin ea practica noastră câștigă o adevărată valoare morală.

Ce dobândă, dacă pe motivul că urmărim unu vechi obicei care înveștește principala sărbătoare a fierii, sau pe motivul că trebuie să împlinim anumite îndatoriri față de membrii familiei ori față de prieteni facem câteva daruri de Crăciun și în jertfelnicia noastră trebuie să stăruie gândul, că împlinim o poruncă divină, că aducem un prinos de recunoștință Aceluia care pe sine însuși s'a dăruit nouă, dându-ne tot ce avea bun. Dăruind copiilor noștri, celor slabi și neputincioși, celor săraci, celor bolnavi, aducem închinare și dăruire lui Hristos, precum au făcut păstorii și magii în fața ieslei din Betleem.

L. G. MUNTEANU

Vorbe înțelepte

Rugăciunea ce se face cu căldură din inimă pătrunde cerurile și intră în urechile lui Dumnezeu.

*

Cu furnica la muncă, cu iepurile la somn și cu câinele în credință, mult să te asemeni.

*

Cuvintele sunt ca ouăle; abia clocite, ele prind aripi.

*

Norocul e frate bun cu nebunii. În urma strălucirii — stă umbra pitulată.

*

Bucuriile religioase sunt cele mai profunde și totodată cele mai îmbătătoare („Trezirea religioasă“).

OO

Seară de Crăciun

Peste lumea cutundată în tăcere, noaptea își țese nepăsătoare vâlul întunecos. Vântul iernii adie rece. De sus, neaua își cerne mereu fulgii tremurători.

E seara de Crăciun.

În odăița scundă, învăluită de întunec, focul din sobă pâlpâie obosit, tremurându-și lumina gălbuie.

Și cum stau așa... învăluit de liniște și întunec, gândul fugar mă poartă departe, la satul ascuns sub geana pădurilor de fag.

Din noianul premilor apuse desprind un zâbet senin.

E zâmbetul mamei.

Cu sufletul copleșit de nostalgia — un fel de tristeță plăcută — retrăiesc o clipă din serile de Crăciun ale copilăriei...

cându-mă în brațe mă sărută pe obraji îmbujurați de bucurie.

În cuibul cald e atâta fericire!

Colindătorii curg mereu, iar eu uitat la jocurile mele, adorm într'un târziu, alături de călăreții de plumb, risipiți pe covorul moale.

Mă simt ridicat încet și dus în așternut.

Copilărie!... Copilărie!...

Bunicul își doarme de mult somnul de veci, în cimitirul din marginea satului, iar în părul buclat al copilului de odinioară, firele argintii sporesc mereu.

Tu, tată drag, moșneag îmbătrânit, în seara asta de Crăciun stai poate trist, citindu-ți moliftlele cu glas do-

Nașterea Domnului

În cerdacul casei bătrâne, străjuită de salcâmi și tei, se aude sunet de clopoței. Copii cu „stele” și „trozi”, își cântă amorțiti de frig colinda moștenită din bătrâni. Mama le împarte pe rând bănuși și cozonac. Bunicul zâbeste mulțumit pe sub albeața muștărilor, netezindu-și barba mățasoasă.

În casă e cald. Focul din soba de faianță pâlpâie prietenos. Lipit de genunchii bunicului, privesc mirat la păpușile jucate de „trozi”.

Din camera de alături se aude un glas încet de chemare.

— Puiule, a venit „Moș Crăciun” — îmi șoptește bunicul, luându-mă de mână.

Fac câțiva pași și mă opresc înmărmurit.

Pomul strălucitor de poadoabe își tremură luminile colorate. Privesc în jur uluit și în timp ce inima îmi palpită grăbită, din pieptul fraged izbucnește un râs argintiu. E râsul copilului tericlit.

Bunicul și mama zâbesc printre lacrimi. Tata se apropie dinspre pom și, ridi-

mol, în timp ce lacrimi calde ti se preling dealungul bărbii cărunte.

Tu, mamă blândă de ce asculti îngândurată gematul vântului pribeag? Și de ce îți duci mereu broboada la ochi?

Ce întrebare! când bine știu, că vă gândiți la mine.

Și cum stau așa... cu gândul dus departe, în seara asta de Crăciun, mă cuprinde pe nesimțite un dor nespus. Imi vine să pornesc la drum și să nu mă opresc până în satul drag, ascuns sub geana pădurilor de fag.

Depart, tot mai departe copilăria. O, amintirile! Florile dalbe... florile dalbe...

Voci cunoscute, în cîrîpîț vesel, mă fac să tresar din visare. Deschid ochii încet și, în lumina intensă a becului electric, mă văd înconjurat de ai mei.

— Ai așipit? — schițează un zâmbet mama copiilor mei.

— Nu! Dar... meditam, ca în totdeauna, când mă găsesc singur și pot să stau de vorbă cu gândurile mele.

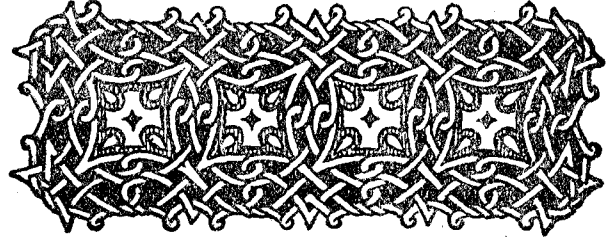
— Apeam impresia că ești trist. Nu cumba...

— Nu, nu! Astă seară mă simt pe deplin sănătos. Și sunt vesel chiar. E seara sfântă, așteptată cu dor, de două secole și jumătate, în care sufletul poporului nostru

se încheagă în bucuria praznicului nașterii lui Hristos.

Azi, când strămoșii cântă 'n cor colindul sfânt și bun,
Tot moș era și'n vremea lor,
bătrânul moș Crăciun.

SABIN G. TRUȚIA

IN NOAPTEA SFÂNTĂ

Purtați pe unde melodioase de colinde și de Praznicul Nașterii Domnului din iarna anului acestuia vom călătorii în lumea plină de nostalgie a trecutului, unde vom căuta să trăim aievea viață plină de taine și de bună mireasmă a bucuriei de altă dată. Căci nimic nu-i mai răsolitor de duioase amintiri ca seara Crăciunului, când totul e senin și când în jocul luminos al ficărei stele îți pare că vezi aripa luminoasă a unui înger care se pogoară să vestească taina ce se zămislește în peșteră.

Cu traista în spate și cu toiagul în mână câți dintre noi n'am colindat satul întreg în această noapte fără să simțim frigul și fără să ne doboare oboseale de atâta umblet și cântare. Pare că nu ne era destul de mare pieptul să putem inspira îndeajuns aerul sfânt din această noapte și, nu știu cum, dar ivirea zorilor dimineții aducea odată cu bucuria Nașterii și o undă de părere de rău că va trebui să așteptăm un an până când vom mai putea fi învăluiți în măreția de nedescris ale acestei tainice nopți.

Orice s'ar zice, Crăciunul vine cu o bucurie pe care n'o aduce nici un alt praznic. Anii însă au trecut și odată cu ei și copilăria. Vremea a nins pulbere argintie peste pletele multora, dar cu toate acestea în seara de Crăciun, ne refugiem din nou în lumea copilăriei pentru a retrăi din plin clipele emoționante și sfinte ale celeia ce a fost odată.

Peste acest sentimentalism sacru însă vremea vine și cu clarificările sale. Ne lăsăm învăluiți de buna mireasmă a praznicului, dar din sfințenia lui căutăm să trecem și la realitatea vie pe care aievea o întru-chipează. Căci trebuie să fie ceva DEOSEBIT AICI. Cărțile Sfinte, vorbind de opera mare ce s'a săvârșit prin Mântuitorul Hristos, spun: „Mare este taina creștinătății, DUMNEZEU S'A ARĂTAT ÎN TRUP”. Și aici zace tot misterul. DUMNEZEU S'A ARĂTAT ÎN TRUP. Adevărul acesta copleșește mintea. Stai neputincios fără să-l poți pricepe în totalitatea lui. Dumnezeu cel veșnic, cel ce există dela sine și prin sine, cel ce umple cerul și pământul, la voința căruia se clatină pământul și se linișesc furtunile, cel ce e de față în cer și pe pământ, în mari și în toate adâncurile, cel ce știe și pricepe toate încă înainte de a ne zămislî în cugete, Cel prea bun și prea drept, prea înțelept și a toate iubitor, cel necuprins de cuget și de spațiu SE FACE OM. Primește trup muritor, hotărât să trăiască ca unul din noi. Și aceasta nu-i poveste. Ea n'are nimic comun cu legendele copilăriei, ci e cea mai DEPLINĂ realitate. DUMNEZEU S'A FĂCUT OM.

În nici o religie nu mai găsim lucrul acesta. Dacă în Mitologia greacă și romană se pomenește de anumite zeități ce s'au pogorât de pe înălțimile Olimpului, ele au fost și au rămas simple legende, pe când în cazul Creștinismului avem de a face cu o realitate istorică verificată și cu o Instituție care întru-chipează în sine toată puterea divinului său întemeietor. „Datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ — zice Mântuitorul apostolilor său, — mergând învățați toate neamurile botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte am poruncit vouă. Și iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacurilor...”. Și de două mii de ani adevărul acesta stă în fruntea adevărilor sfinte, după cum tainic s'a sălăsluit și în toate conștiințele creștine. Dumnezeu e cu noi, în carne și oase. Dumnezeu s'a făcut ca unul din noi (cu excepția păcatului). L-au văzut magii, l'au închinat păstorii, a umblat prin cetăți și orașe, a vindecat orbi și a înviat morți, murind în cele din urmă și El pentru a învia a treia cu mărime multă. Dumnezeu — Omul cu trupul s'a suit apoi la cer, șezând de a dreapta Tatălui și veghind la împlinirea împărăției sale în lume. Adevărul acesta îl vedește lumea pentru că cuprinde lumea. Mărturisit de paginile Sfintei Evanghelii, este simțit și trăit de noi. Prin Hristos nu mai „suntem streini și nemernici — cum zice Sf. Pavel — ci împreună cetățeni cu sfinții”. Prin Hristos ne putem transforma din fii ai pierzării în fii ai păcii și ai dreptății până la asemănare și contopire cu Dumnezeu. Prin Hristos Cerul s'a pogorât pe pământ și trăește pe pământ prin iubire.

Noaptea Crăciunului unele ca acestea ne binevestește. Și în lumina aceasta privindu-ne, nu-i mirare că Nașterea Domnului vine cu nostalgie care dă un colorit neînțeles sufletului, umplându-l de lumină sfântă. Și dacă fără să vrem, ne furișăm cu mintea în lumea copilăriei, nu trebuie să ne pună pe gânduri, pentru că și cel ce se naște în Peșteră e „mititel și înfășățel” ne uitând mai apoi să ne spună că de nu vom fi și noi ca pruncii, nu vom vedea împărăția lui Dumnezeu. Dar nu cu mintea să fim prunci, ci cu răutatea.

PR. AUG. FAUR.

Urăm cititorilor și abonaților noștri Sărbători fericite!

Sărbătoarea Clujului

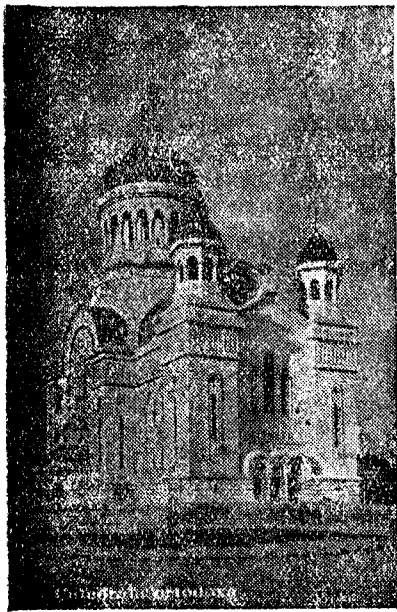
Cetatea Clujului a avut prilejul unei duble sărbători: Consfințirea unei înfrățiri spirituale și inaugurarea celui mai înalt Institut de Cultură Teologică ortodoxă din Ardealul de sus.

Prezența Ministrului Cultelor, Dl Profesor *Stanciu Stoian*, a prilejuit intelectualilor o deosebită posibilitate de-ași manifesta sentimentele față de Stat și dorința de a munci pe teren bisericesc, pentru binele întregului popor. Gazdele au dat, deci, frâu liber expresiei dragostei lor față de R. P. R. și Guvernul țării, care le-a satisfăcut un gând și un vis de mult neîmplinit, iar oaspeții au putut cunoaște „dela om la om”, frământarea și bucuria mării sărbători.

În seara zilei de 4 Dec. a sosit la Cluj, Domnul Ministru *Stanciu Stoian* însoțit de P. C. Dr. *Vintilescu*, Rectorul Institutului Teologic din București și Dl Director General *Titus Țifu*, din ministerul Cultelor.

În sala de festivități, a Sfintei Episcopii, oaspeții au fost întâmpinați de Prea Sfințitul Episcop *Nicolae Colan*, Prot. Stavr. Dr. *Galaction Munteanu*, Rectorul Institutului Teologic din Cluj de întregul corpul profesoral al noului Institut și preoțimea Clujană, care a umplut sala până la refuz.

Cu frățească dragoste și cu deosebită afecțiune P. S. S. Episcopul bineventează pe Domnul Ministru *Stanciu Stoian*, în numele credincioșilor eparhiei.

Catedrala

Răspunzând cuvântului de bun venit, Domnul Ministru *Stanciu Stoian* își exprimă bucuria față de aleasa primire, spunând că a voit să fie de față, la inaugurarea noului Institut pentru a cunoaște oamenii și a primi legământul de muncă dela cel mai îndepărtat far de lumină al ortodoxiei românești. „Nu eu sunt ctitorul acestui Institut ci întreg Guvernul și D-Voastră înșivă care ați avut dreptul acesta și pe care Guvernul Republicii l-a împlinit în faptă”.

Duminecă 5 Dec. la ora 10,30 Domnul Ministru *Stanciu Stoian* însoțit de întreaga preoțime a luat parte la Sfânta Liturghie, săvârșită în Catedrala ortodoxă de P. S. Sa

Nicolae Popovici al Orăzii, după care întreaga asistență s'a adunat în Sala festivă a Sfintei Episcopii.

Desfășurarea programului

După intonarea Imnului Republicii de către Corul Episcopiei condus de Dl *I. Brie* și după citirea deciziei Ministeriale de înființare a Institutului de către Păr. *Titus Țifu*, Dir. Cultelor, solemnitatea deschiderii Institutului Teologic Ortodox de rang Universitar din Cluj, a fost deschisă prin cuvântarea P. Sfințitului Episcop *Nicolae Colan* care a spus:

Domnule Ministru,
Domnilor și fraților,

Biserica ortodoxă română trece printr'o epocă de bucurii, cum rar i s'a dat să mai treacă în îndelungata și sbucumata ei istorie. Căci iată, după însângerarea pricinuită acestei Biserici acum 250 de ani, de dușmanii neamului — Vaticanul și Burgul împărătesc din Viena — ea se întrece din nou prin revenirea fraților noștri uniți la sânul cel cald și pururea ocrotitor al ortodoxiei strămoșești. De câteva săptămâni, fiii neamului românesc din Ardeal se 'nchină iarăși în aceeași Biserică dreptmăritoare, iar părinții lui duhovnicești slujesc din nou la aceleași altare, plinind cuvântul Psalmistului: »Iată acum ce este bun sau ce este frumos fără numai a locui frații împreună« (Psalm 132, 1).

Sărbătoreasca noastră bucurie de astăzi este prilejuită de inaugurarea Institutului teologic ortodox din Cluj, Institutul pe care-l reclamau credincioșii celor șase eparhii românești ce-au ființat până de curând pe teritoriul Ardealului de sus, precum și prestigiul cărturăresc al Capitalei acestui Ardeal reunit pe veci cu patria mamă prin jertfa nebiruitei armate sovietice, înfrățite cu jertfa ostașilor noștri viteji.

Dar întemeierea unei școli superioare de teologie ortodoxă la Cluj o reclamau și alte multe nevoi ale vieții noastre obștești.

D-Voastră, Domnule Ministru, ca profesor și devotat om al culturii, ați înțeles aceste nevoi și le-ați tratat cu o superioară bunăvoință. Aceeași superioară bunăvoință am găsit-o la I. P. S. Patriarh *Iustinian* și la toți membrii Onor. Guvern din care faceți parte. De aceea, îngăduiți-ne să Vă socotim ctitorul Institutului nostru teologic de grad universitar, ctitor pe care nu vom înceta să-l pomenim în rugăciunile noastre, ca pe un autentic binefăcător al Sfintei noastre Biserici. În aceste rugăciuni Vă rugăm să vedeți cel mai curat prinos al mulțumirilor noastre.

Și Vă mai rugăm, Prea Stimate Domnule Ministru, să fiți mândru de ctitoria D-voastră clujană; că nu vă va face de rușine.

Noi, cei de-aici, ne vom îngriji de ea ca de cea mai scumpă

instituție bisericească din Ardeal. Și suntem încredințați că și D-Voastră îi veți acorda tot sprijinul necesar, ca să-și poată consolida cât mai temeinic existența și să-și poată împlini pe dea'n-tregul înalta chemare ortodoxă și națională pentru care a fost creiată.

Care este această chemare? Să crească, prin studiu, rugăciune și meditație, preoți devotați pentru altarele Sfintei noastre Biserici, preoți înzestrați cu armele științei teologice și cu inima încinsă de dragostea de Hristos și de poporul lui dreptcredincios.

Dar din această școală trebuie să iasă preoți cari să înalte în mijlocul poporului nu numai torța de lumină a vieții de veci, ci și torta călăuzitoare spre o viață mai dreaptă, mai bună, mai fericită și pe pământ. Nepierzând din vederea nici una din acestea două ființe superioare ale năzuințelor omenești, ei vor învăța poporul — cu cuvântul și cu fapta — să asculte și să plinească legile împărăției lui Dumnezeu și legile Republicii Populare Române deopotrivă, dând astfel — după îndemnul Scripturii Sfințe — Chezarului ce este al Chezarului și lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu.

Împlinirea poruncilor privitoare la mântuirea sufletului alcătuiește esența firăască a preocupărilor unui preot. Dar nici ascultarea de poruncile vieții cetățenești nu este o sarcină grea pentru preoții noștri. Căci urmărind acest scop ei nu sunt siliți să îndoiească Evangelia Domnului, cu duhul ei democratic, nici nu trebuie să-și scuture cine știe ce poveri ancestrale, sau să-și învingă porniri pe care n'au de unde le avea. Pentru că cei mai mulți din uceniciei Institutului nostru vor fi, ca și în trecut, fii ai țărânimii și muncitorimii noastre harnice. Ei ies din popor, pentru ca — după cei patru ani petrecuți în școala preoțească — să se întoarcă iarăși în mijlocul poporului, ca părinți ai lui. Va fi, ca'n rugăciunea liturgică: »Ale tale dintru ale tale...«

Iată cum vedem noi, Pre Stimate Domnule Ministru, perspectivele și misiunea Institutului teologic, a cărui inaugurare o prăznuim astăzi. Și suntem încredințați că'n cele spuse de noi am găcit măcar în parte și gândurile D-Voastre precum și ale Guvernului pe care-l reprezentați la aceasta solemnitate.

Acum, înainte da a termina, Vă rog să-mi îngăduiți un intermezzo învăluit într'un firesc sentiment de duiosie. Mă uit cu gândul înapoi și 'mbrățișez cu iubirea mea, trecutul de douăzeci și patru de ani al fostei noastre Academii teologice, în care și-au dobândit buna creștere și 'nvățătură trei

pătrimi din vechii preoți de astăzi ai Eparhiei noastre. Foștii ei dascăli și 'nvățăcei — unii trecuți în lumea veșniciei — sunt de față și ei cu gândul la praznicul nostru și se bucură împreună cu noi, văzând cum scoala lor dragă crește, lărgindu-și cadrele și orizontul, cu vrerea lui Dumnezeu și a oamenilor buni. În numele Bisericii eu le aduc tuturor călduroasa mea mulțumită pentru jertfelnicia cu care au stat în în slujba aceștei vetre de lumină ortodoxă.

Mulțumind încă odată, din toată inima, înalt Prea Sfințitului Patriarh, Întregului guvern și 'ndeosebi D-Voastre Domnule Ministru pentru istorica faptă ce-ați săvârșit prin legiferarea Institutului nostru teologic, rog pe bunul Dumnezeu să-și reverse darurile Sale peste munca științifică și educativă a profesorilor acestui așezământ. ca și peste tinereasca strădanie a studenților lui.

»Doamne, Doamne, caută din cer și vezi și cercetează via aceasta pe care a sădit-o dreapta Ta și o desăvârșește pe ea«.

După cuvântarea Prea Sfințitei Sale Episcopului *Nicolae Colan*, a luat Cuvântul P. C. Prof. Stavr. Dr. *L. G. Munteanu*, Rectorul Institutului Teologic care, expunând situația și deziderantele celor două Biserici unite și-a manifestat întreagă gratitudinea față de actul de dreptate săvârșit de guvern și a asigurat pe domnul Ministru Prof. *Stanciu Stoian* de munca și de împlinirea tuturor nădejților ce s'au pus în înaltul Institut de Cultură ortodoxă. P. C. Păr. Rector a expus deasemenea Domnului Ministru toate nevoile materiale ce se leagă de buna funcționare de acest Institut rugându-l să se facă ctitorul deplin și apărătorul intereselor acestei școli care îi va purta totdeauna recunoștința sa.

După P. C. Păr. Rector *Munteanu* a luat cuvântul Păr. Dr. *Filipașcu* Decanul Facultății Teologice din Cluj, care arătând cum în trecut Biserica unită a fost una cu poporul mărturisind aceeași Lege și apărând același Neam, astăzi când s'a descătușat de puterea papală și de legăturile Romei se simte liber, iar frăția de astăzi este prilej de bucurie deplină, poporul considerând-o un act de reparație istorică.

În numele Institutului Teologic ortodox român din București a luat apoi cuvântul P. C. *Părintele Dr. Vintilescu* care mănecând dela cuvintele lui *Petru Movilă* mlădită valahă crescută la Kiew aduce salutul celui dintâi Institut Teologic din Țară și în deosebi, ca delegat al I. P. S. Patriarh, aduce binecuvântarea I. P. S. Sale peste noul așezământ ardelean.

În numele Institutului Teologic din Sibiu și numele I. P. Sa Mitropolitului *Nicolae Bălan*, P. C. S. Dr. *Neaga*, aduce cuvântul de îndemn și frățeasca îmbrățișare a Sibiului pentru noul Institut: »În această dimineață a muncii, noi cei din Sibiu ca și frații

din Cluj, muncim pentru binele poporului și pentru mântuirea lui.”

În numele Universității „V. Babeș” din Cluj, cuvântul de bun venit este adus de Domnul Dr. I. Tănăsescu, Prorectorul Universității. „Iubirea neprecupețită a aproapelui și dorința de a ști ne unește într'un frățesc elan, deopotrivă.” D. Sa asigură întreaga asistență de profunde prețuire și de sprijinul factorului universitar față de Noul Institut.

În numele Biserici Reformate ia cuvântul Episcopul Vásárhelyi care asigură pe P. Sfințitul Episcop și pe Domnul Ministru de frățesca colaborare între cele două Biserici și cele două națiuni spunând că așa precum în trecut între D. Sa și P. Sfințitul Episcop Nicolae al Clujului a fost o bună vecinătate, pe viitor, prin aceiași strădanie a religiei, națiunile conlocuitoare se vor înfrăți spre fericirea lor și a păcii.

Cuvântarea Domnului Ministru

Răspunzând în mod elogios și profund impresionat de mărturiile de credință expuse de antevorbitori, Domnul Ministru Stanciu Stoian aduce salutul înaltului Guvern și a Domnului Prim Ministru Dr. Petru Groza la această sărbătoare. „Această inaugurare nu este numai o sudare a unui fapt împlinit anterior ci este în același timp un prilej de mărturisire reciprocă a dezideratelor cene animă deopotrivă. Este un prilej de a avea un steag nou care să îmbrățișeze amândouă Bisericile care acum una sunt, servind aceiași mântuire al aceluiaș neam. Institutul este făcut ca să cimenteze printr'un act istoric reîntregirea Bisericii românești.”

Făcând un lung expozeu, Domnul Ministru Stanciu Stoian constată că în realitatea strictă a documentelor n'au existat niciodată două biserici pentru neamul românesc, ci doar „două strane prin care se invoaca acelaș Dumnezeu, pentru acelaș Neam.” Înainte de-a se putea consolida democrația și binele public, poporul trebuia să se unească. Evenimentele de azi trebuiau să se petreacă, urmând un făgaș normal, încă din 1918 când unirea politică a Românilor necesita și unirea sufletească. Nu s'a putut face unirea deplină pentru că în 1918 s'a făcut doar unirea claselor privilegiate, iar dacă anul 1948 a săvârșit actul unirii sufletești se datorește faptului că în 23 August 1944 poporul însuși s'a descătușat din lanțurile robiei și a pornit pe calea împlinirii sale, pe calea democrației și a Republicii. „Mai sunt și acum oameni care nu vor sau nu pot înțelege sensul cuvântului de libertate. Libertatea este una singură care pornește dela popor, pentru popor. Dar sunt unii oameni care cred că libertatea înseamnă dreptul de exploatare, dreptul de a asupri. Acestora le răspundem că există o singură libertate: aceea a binelui poporului.

Uniația a plecat dintr'un gând pur politic: dorința Burgului Vienei de a avea un partid pe temeiul religios în Ardealul cotropit. În 1918 inte-

relese meschine ale claselor privilegiate a oprit sentimentul unanim de unire a poporului și însăși Regele Ferdinand cu guvernul de atunci, sub inspirația iezuiților, a oprit actul unirii.

Ceeace n'a putut realiza sau a oprit să se împlinească clasele conducătoare din 1918, a realizat astăzi poporul însuși. Este nedrept să socotim că actul reîntregirii bisericii s'a făcut la îndemnul I. P. S. Mitropolit Bălan prin cuvântarea dela 15 Mai 1948 sau prin chemarea I. P. S. Sa Iustinian făcută ceva mai târziu. Nu aceste cuvântări au determinat unirea. Poporul însuși a dorit reîntregirea spirituală a sa. „Noi am eliberat poporul, și el însuși și-a făcut unirea.” „Inițiativa a plecat dela Protopopii și preoții adunați în Cluj și de aici poporul și-a făcut dreptatea lui proprie.” „Actul unirii este un act popular făcut de poporul însuși.”

Dacă se vorbește de o rezistență a unor rămășițe gr. cat. aceștea își au tâlcul lor. Episcopul gr. catolic dorea menținerea situației sale pentru ași putea păstra latifundiile. Fiindcă la 12.000.000 de ortodoxi existau în total 4000 hec. teren agricol iar la 1.500.000 de uniți existau 6000 de hectare.

Fluviul neamului, pentru ca să-și poată face curs nou și temeinic în istoria a trebuit să-și unească astăzi forțele pentru ca astfel întărit să pornească la desăvârșirea sa. Institutul Teologic din Cluj este finalul acestui act de unire și este piatra de încercare al ei.

După cuvântarea Domnului Ministru Stanciu Stoian, Corul Catedralei a intonat un imn religios după care întreaga asistență a luat parte la agapa dată de P. Sfințitul Episcop Nicolae Colan. Cu acest prilej Prea Sfințitul Episcop Nicolae a toastat pentru Înaltul guvern, pentru Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Iustinian și pentru Domnul Profesor Stanciu Stoian Ministru Cultelor. Asigurând pe Domnul Ministru de întreg devotamentul clerului și profesorilor, de recunoștința poporului pentru actul de dreptate ce s'a făcut Clujului ortodox și întregului Ardeal Prea Sfinția Sa spune: „coborând faptele la proporția lor potrivită, voi zice prin glasul psamistului „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, ca să ne bucurăm și să ne veselim.” În zilele de bucurie și de greutăți Țara și Biserica s'au găsit și se găsesc totdeauna laolaltă așa cum astăzi ne aflăm la un loc. Ne aflăm la un loc la sărbătoarea acestei fapte mari și citim, prin perspectiva istorică, valoarea ei viitoare. „Și îmi fac o datoria dragă inimii mele să nomenesc cu acest prilej numele Excelenței Sale Prof. Dr. I. Parhon, Președintele Prezidiului, Domnului Prim Ministru Dr. Petre Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, al întâiului stătorului Sf. noastre Bisericii I. P. S. S. Patriarhul Iustinian pe care astăzi îl simțim între noi cu sufletul și cu dorința de a vedea în lucrătorii acestui Institut pionierii înfrățirii și deșteptării poporului. Asemenea a toastat P. C. Vicar Sabin Truța, tuturor, răspunzând Domnului Ministru Stanciu Stoian.

În după masa aceleiași zile oaspeții Clujului au părăsit orașul îndreptându-se spre Sibiu și București.

Crăciunul amintirii

De câte ori se apropie praznicul Crăciunului, gândul mă duce îndărăt cu mai bine de un sfert de veac, pe meleagurile unui sat ardelean, ale cărui drumuri și poteci înzăpezite mișunau de mulțimea copiilor sburdalnici, gata a înfrunța oricând gerul cel mai mare, de dragul sănișului. Și iarăși gândul mă poartă în băătăura casei părintești unde, sub așteptarea plăcută a nașterii Domnului, părinții și surorile mele se străduiau să le rânduiască toate, ca să nu ne apuce Crăciunul cu ceva neisprăvit sau ne la locul său.

mici, zdrobiți de oboseala colindului din timpul zilei, abia dacă prin somn mai auzeau această colindă, dar așteptau cu multă răbdare timpul în care vor putea și ei colinda seara. Și noaptea, întreagă răsuna satul de glasurile vestitorilor nașterii Domnului, pregătind sufletește lumea pentru praznicul de a doua zi.

Cu toate că în ziua de Crăciun cei mai mulți dintre săteni erau oboșiți după o noapte de nesomn — unii umblând cu colindul iar alții primindu-i niminea nu lipsea dela biserică. Bucuria nu putea fi deplină

Pruncul Iisus învățând în templu

Ajunul Crăciunului! Cea mai mare bucurie a copiilor. Încă nu apuca-seră să se desmetecască bine gospodinele după băgatul colacilor și al covrigilor în cuptor și iată că cei mai nerăbdători colindători — ajunși pe prispă — să fi tot avut 6-7 ani, întrebau dacă le dă gazda voie să colinde. Și melodia colindei se desfășoară lin și plăcut de pe buzele miiteilor care vesteau minunea nașterii Domnului, înainte de a o înțelege bine. Și câtă bucurie aveau copilașii când gazda darnică, pe lângă covrigul sau colacul tradițional, le mai băga în traistă câte 2-3 prune sau pere uscate, vreun măr sau vreo turtă dulce dela iarg. De dragul darurilor și al colindului, cel mai mic dintre copii ar fi fost în stare să îndure frigul cel mai mare, de dimineața până seara, dacă grija părinților nu le-ar mai fi scurtat calea colindului.

Dar seara! Odată încheiată colinda celor mici, începe cu colindătorii cei mari, flăcăii și fetele satului în grupe de circa 10-15 persoane, întocmite după prietenii și legături de rudenie. Cât răsuna de frumos

această colindă și câtă bucurie făcea și colindătorilor și gazdei! Copii cei decăt pentru aceia care puteau asculta întreagă slujba Nașterii. Parcă-l văd și acum pe bătrânul diac Teodor, cu câtă mândrie și siguranță de sine întona troparul, condacul sau irmosul Nașterii și cu câtă evlavie era urmărită toată slujba de către toți creștinii, dela cel mai tânăr până la cel mai bătrân. Iar la sfârșitul slujbei poporul asculta cu multă evlavie pastorală prea sf. episcop, pe care preotul satului o citea răs-picat și rar...

Arhidiacon Dr. I. ZĂGREANU

DIN CEASLOV

Doar dobitoace necuvântătoare
Au stat în clip'aceea mărturie:
Căci Taina cea de pace făcătoare
Ochi omenești nu trebuiau s'o știe

În ieslea boilor, ca o minune,
Te-ai pogorît din mila Ta cerească
Și n'a fost vrednică, Prea-Bune,
Pe Sfânta Sfintelor s'adăpostească,

În trup Te-ai învelit, ca într'o slavă,
Tu Daamne, Cel născut din veșnicie,
Căci nu putea privirea mea bolnavă,
Să vadă'n duh dumnezeirea vie.

Z. LAȚCU

Sensul întrupării

Adiacențele gândului cu starea perfectă, se transformă în rimă, când este vorba de cuvânt, în pictură când este vorba de culoare și în forma armonică atunci când este vorba de spațiu.

Aceste adiacențe nu se dezvoltă după un plan preconcept, ci mai curând reflectează — prin intermitența lor — incidentalul.

Totuși, fie cuvântul ritmat, fie frumosul pictural, fie forma plastică armonioasă, înseamnă cuprinderea unei stări superioare într-o realitate sensibilă. Cuprinderea acestor stări superioare produce un proces de *transformare totală* a obiectului material (cuvânt, culoare sau marmură) prin lucrarea puterii celei noi. Și nimeni nu va nega că un obiect de artă sau ingemânarea sprintenă a cuvintelor în vers, ne dau un *alt produs*, un *produs original*, transfigurată de puterea ce s'a născut în el.

Transfigurarea materiei este deci obiect de experiență comună și un adevăr uzual al vieții noastre. Ultimul om, ca și cel mai avansat înțelept va recunoaște în faptele vieții *puterea de transfigurare*, (geniu) pe care îl are însul sau colectivitățile de a transforma sensul inițial și a schimba finalitatea lumilor materiale în vederea unui scop estetic sau practic. (În lumea practică transfigurările privesc ușurarea traficului și acapararea bunurilor materiale în folosul omului, fapt în totul echivalent cu descătușarea din legea naturii, din supunerea oarbă față de destinul speciei și eliberarea omului din coșmarul instinctelor). Sensurile transfigurării sunt date omului ca o putere ancestrală și devin, în timp, bunuri, pe care experiența le verifică fără a le putea explica. Puterea de transfigurare are o ontologie greu de investigat prin mijloacele simple ale cauzalității comune.

Izvorul darului, acestei ultime rămășițe din „ființa creatorului“ s'a păstrat în noi, prin generozitatea, prin dragostea și prin permanenta dorință de mântuire a Celui ce ne-a creat.

Dacă nouă ni s'a lăsat puterea de a transforma natura atât în sens momentan cât și în finalitatea ei, trebuie să presupunem că generosul dăruitor al acestei virtuți are El însuși, în formă potențială, această putere.

Puterea de a da sens și formă este permanentă și omnipotentă la cel ce a decretat legea transfigurării din lumea noastră sensibilă, la Creator. Insuși calitățile lui veșnice presupun o veșnică creație, iar o formă a veșniciei creației, este și puterea de transfigurare, de extaziere a formelor simple către formele desăvârșite, dela simplu la perfecțiune.

Prin însăși logica lucrurilor, creatorul a reținut pentru sine *puterea de transfigurare a ansamblului*, a întregului, dăruindu-ne nouă limita superioară a transfigurărilor omenestii: desăvârșirea.

Când, accidentul — neprevăzut pentru noi — aprioric existent însă în iconomia divină, a intervenit cu șanse de a perturba fatal actul creației, Creatorul a decretat *Transfigurarea eului său propriu*, pentru că gravitatea păcatului creației libere (omul) să nu prejudicieze însăși ansamblul creației.

Atunci a fost „plinirea vremii.“

Actul întrupării eului divin comărtă o întretă motivare: logică, eroică și divină.

Actul întrupării era necesar pentru mântuirea neamului omenesc

și poate fi susținut mai puțin ca un gest de reparație a onoarei divine, așa cum fac apusenii. Dumnezeu n'ar fi apelat la însuși eul său pentru a-și satisface onoarea jignită prin păcatul strămoșesc, pentru că e greu de conceput care ar fi fost circuitul logicei expierei când obiectul de reparație ar fi fost sacrificiul propriei sale naturi, când sacrificiul ar fi pornit și consumat însăși partea lezată în loc ca el să consume, total sau parțial, pe cei ce au adus jignirea, pe oameni.

Actul întrupării este logic pentru că — atât cât sensul poate fi urmărit de mintea noastră — este *restabilirea unui echilibru* perturbat nu numai în raportul obișnuit al tărilor, ci și în însăși pârghia balanței cu care săvârșeam păcatul, restabilire de echilibru care nu se putea săvârși decât printr'un gest al supremului creator, al omnipotentului Dumnezeu, care putea singur să cuprindă și să refacă universalitatea creației sale.

Ca un turn înclinat, pârghia logicii noastre pervertită de păcat se

Drumul Magilor

întunecase și „vederea cea bună“ s'a ceșoit, încât pierdusem șansa ori cărei îndreptări, așa cum truditul călător rătăcește într'un cetinș când noaptea și oboseala adastă cu des-nădejdea lângă elanul lui slăbit. După cum numai un accident exterior poate salva, poate da liman călătorului rătăcit, tot astfel un accident de proporții cosmice (ca și rătăcirea cosmică ce săvârșisem) putea numai interveni eficient în favorul mântuirii noastre.

Logica divină consumase toate căile intermediare și glasul profetilor ca și puterile minunate ale unora dintre cei aleși s'au dovedit puteri inoperante, simple paleative față de masivitatea desechilibrului în care ne aflam.

Logica divină a decretat actul întrupării *din cea mai profundă simpatie* față de creația sa. De-am încerca să lipsim actul divin al întrupării de aspectul lui afectiv, trebuie să admitem că Creatorul avea la îndemână alte mijloace, în afară de sacrificiul eului său mijloace ușoare prin care ar fi putut desființa sau modifica brutal și drept greșala adamică și formele multiple ale păcatului omenesc. Aceiași logică a Creatorului a ales *locul și modul supremelor transfigurări* a eului divin și nimic nu ne îndeamnă să socotim improvizat sau oportun nici Betleemul și nici pe Maria.

Comentatorul serios va avea pri-lejul unei mari bucurii când va cerceta, cu ajutorul istoriei, cauzele locale din Iudeia primulul veac al erei noastre, cât și inimile bucurii va avea de gustat, când va cerceta cucernic, motivele ce-au dus la alegerea Fecioarei ca vas al mântuirii, noastre.

Aspectul logic al mântuirii este inepuizabil. Cu cât adâncim procesul, prin persuasiunea rugăciunii, sau prin extazul contrăririi actului întrupării în noi, cu atât mai multe zăgazuri de ape miraculoase ne îmbracă inima cea lăuntrică, sălașul Duhului, până la euforia de neconceput a bucuriei omului îndumnezit.

Reflectat la ființa umană, actul întrupării logosului, este un *gest de suprem eroism*. Apusenii, în frunte cu Fericitul Toma, greșesc atunci când accentuează prea intens, când fundează întregul act al întrupării pe acest principiu al eroismului divin. Greșesc mai ales că atribuie lui Hristos această intenție eroică în mod special și când reduc cauza întrupării la un motiv exterior dumnezeirii, cum este motivul eroic. Eroismul este un dat reflectat la ființa noastră, el nefiind nici măcar un atribut al creatorului atotputernic.

Ca orice gest eroic, gestul întrupării logosului presupune privațiuni grave și o conștiință a misiunii permanent vie în săvârșitor. Hristos Donmul nostru a avut mai mult decât orice alt erou, pe lângă cele amintite și finalitatea infinită a evenimentelor. Știa pruncul din Betleemul Iudeii că va fi hultit, urgit de cei ce l-a sculat din morți, că va urca Dealul Căpăținii și muntele Taborului. Precunoașterea evenimentelor nu l-a împușinat elanul și nici nu l-a scurtat calea ispășirilor grațuite. În grădina Ghețmani invocă dreptatea Tatălui nu pentru sine ci pentru Hristosul din el, care avea de urmat calea marelui umilinți. Am putea spune că fără lacrimile de sânge din grădina maslinilor autenticitatea eroismului divin ar fi fost mult mai greu de susținut, dar faptele dovedesc din plin că Dumnezeu a fost și om desăvârșit, iar întruparea logosului a fost un fapt real.

Dacă eroismul este un aspect reflectat la logica umană, *aspectul divin mestic al întrupării* este ultima expresie a înțelegerii noastre.

Spre deosebire de motivarea logică a întrupării, ce se putea urmări prin persuasiunea minții, motivarea sub aspect divin nu mai poate fi urmărită prin căile obișnuite. Ca să putem înțelege de ce Dumnezeu s'a întrupat pe sine luând chip de rob, trebuie să înțelegem toate motivările din lumea cauzalității, să sfârșim cu sistemul de judecată după fiecare gest este motivat de o cauză anterioară și urmărește un profit final, și în locul acestui mecanism iefin să introducem o nouă logică a succesiunilor infinite, *logica dragostei*. Toate aspectele cauzale obișnuite minții noastre cad în fața dragostei și chiar în cazul pământenilor logica dragostei neglijează biruitor conveniențele interesate pentru a dobândi valori gratuite.

Sub specie divină acest aspect al dragostei l-a formă supremă și dimensiuni fantastice. Dumnezeu dreptăți s'intrupat din chemarea dragostei sale. Și-a întrupat, atributul eului său, atributul dragostei, pe care l-a făcut chip de rob ca să ne învețe legea mântuirii prin dragostea de desăvârșire. Ce altă minune poate fi asemuită cu aceea a întrupării?

Ca să putem urmări drumul întrupării logosului, trebuie să eliminăm total cazulistica obișnuită și cu inima însăngerată de luptă cu egoismul vieții noastre biologice, să încercăm o *convertire totală a intențiilor*. Participând cu puterea de înțelegere a inimii noastre la marea minune a dragostei, putem percepe prin inimă, prin centrul nostru afectiv, de ce Dumnezeu a luat chip de rob, și n'a întrebuintat nici unul din infinitele lui mijloace exprimate.

Trebuia să fie prunc, pentru că să dovedească pruncilor că ei sunt cei aleși praznicului ceresc, în veci. Trebuia să fie dulgher ca să dovedească celor ce muncesc că munca este o descătușare din egoism și o unică virtute lucrătoare împotriva răului organizat în forme sociale. Trebuia să fie cap fariseilor ca să-i umilească blând sau sever pe acela ca să arete că înțelepciunea fără suflet este sminteală mai grea decât nevrăsnicia minții. Trebuia să se facă pescar ca să-i învețe pe aceștia ca să vâneze oameni. Trebuia să învie morții ca să frângă cerbicia veacurilor de necredință și să arete că darul vieții și al morții sunt puteri supuse voii lui. Trebuia să urce lemnul crucii ca să dea prilej de sminteală înțelepciunii practice și să umilească puterea răș-

Atotputernicia presupune în sine starea biruitoare a oricărei încercări, a tuturor încercărilor. Și nu există eroism fără riscul înfrângerii. Reflectat la lumea noastră, lumea șanselor schimbătoare, aspectul eroic, ipostaza eroică este întradevăr singura cale de expiere din păcat și de conlucrare cu divinitatea.

Iisus Hristos ca om a reprezentat, sub acest aspect, supremul eroism. Eroismul Mântuitorului era izvorit din neprîhana absolută a ființei sale și reprezenta maximum de dăruire. Eroismul său este o apologie a binelui și a dragostei dăruitoare ce se jertfește din plinul său, din puritatea dragostei sale gratuite. Și mai mult, dăruirea eroică a lui Hristos nu afecta nici o satisfacție reflectată la persoana sa, deoarece la perfecțiunea inițială a ființei sale nu se mai putea adăuga nici un atribut nou. Toată gloria gestului său, care este egală cu întreaga desfășurare a vieții lui pământe, dela intrupare la înviere, este lăsată moștenire mântuitoare nouă. Noi folosim dăruirea eroică a lui Hristos ca un argument omnipotent împotriva păcatului și ca o putere legală de împreună lucrare cu virtutea. Hristos a epuizat aspectul eroic al vieții și ne-a făcut beneficiarii acestuia. La cer, cel mult, a dus cu sine reflectata bucurie a mântuirii noastre, a urmării legii și a trăirii noastre în consensul Testamentului ce ne-a lăsat.

bunătoare a celor mari, dovedind că El, Impăratul dinainte de veac știe să se jertfească pentru neamurile toate fără ca să cârtească împotriva destinului ce singur și-a impus.

Și toate acestea din dragostea de desăvârșire a neamului omenesc. Drumul întrupării este gestul prin care Dumnezeu transfigurează ființa umană și transformă pe omul păcatului în fiu al creatorului. Transfigurarea omului prin întruparea Hristosului este suprema rimă, suprema formă și suprema culoare cu care se poate îmbrăca ființa noastră în ipostaza Indumnezeirii lui, fiindcă

vieța și învățătura lui Hristos este singura cale a transfigurării absolute. Urmarea acesteia întocmai este egală cu desăvârșirea.

Cu visul simplu al colindei vom porni în gând melodios fragmentul de mare taină al cântecului popular și sfânt: „Astăzi s'a născut Hristos, Messia, chip luminos, Lăudați și cântați și vă bucurați“..., lăsând să se prelîngă molcom lacrima bătrâneții ce se așterne în noi, pentru ca urmașii să ducă mai departe făclia mântuirii noastre și a tuturor neamurilor.

Părintele GHEDEON

Taina creștinătății

Minune a minunilor, arătarea lui Iisus în trup omenesc este cea mai nepătrunsă taină a creștinismului. Întruparea nevăzutului, descinderea divinului în uman, a veșnicului în temporal, te face să simți firul nemărginirilor, măreția absolutului, vraja transcendentului.

Și când a fost „plinirea vremii“, prorocirice de demult s'au împlinit, Cuvântul Cel ce era la Dumnezeu s'a coborât în timp luând chip de rob, făcându-se asemenea nouă. S'a pogorât dintru mărire și putere întru smerenie și slăbiciune, Culmile milei

ment de obștească bucurie — e sărbătoarea luminii, a speranței, a păcii. Peste întunerecul veacurilor se așterne lumină din focul ceresc. omenirea căzută, încovoaiată sub nevăzute poveri de umilință, se ridică la conștiința unei înalte chemări, barierele sociale ale lumii vechi se dărâmă; privilegiile dispar, deosebirile sunt nivelate.

Revoluția morală și socială, stărnită de doctrina nazarineană, răstoarnă societatea veche și rezidește lumea în spirit și har. Poligonul de susținere al comunității creștine e iubi-

Așteptând pe Moș Crăciun

nemărginite ale lui Dumnezeu, belșugul Său de iubire, imensa Sa bunătațe, se revarsă peste pământul îndurării. În noaptea de taină și vis, cu tremurări de stele, se ivește o stea divină, vestind lumii nașterea, în peștera din Cetatea lui David, luminii și a adevărului, a păcii și a dreptății. Ingeri cu aripi de flăcări umple văzduhul de cântecul păcii și al frăției universale: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni, bunăvoire“! Dobitoacele îl încălzesc cu răsufierea lor, păstorii îl se închină, magii îl aduc daruri — Firea, Norodul și Înțelepciunea ingenuchează, cutremurați, în fața ieslei din Viflaim. „Poporul care ședea în întunec a văzut lumină mare, și celor ce ședeau în lăturea și în umbra morții, lumină le-a răsărit“.

Din înălțimea cerului lumină nouă vine în lume răsare din genuni flacăra pură a umanității, sprijin moral, călăuză a conștiinței, îndreptate permanent în vieța omenirii. Inceputul și sfârșitul unei lumi răscruce în crugul anilor — Crăciunul — mo-

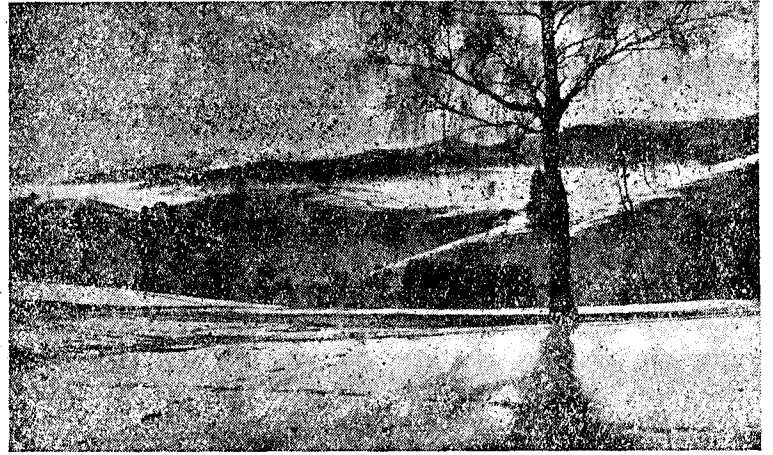
rea — inima vie a Evangheliei. Înfrățirea omenirii se realizează prin iubire, unirea lui Dumnezeu cu omenii și a oamenilor cu Dumnezeu, tot prin iubire.

Iisus a venit în lume să tămăduiască pe cei zdrobiți cu inima, să vestească iertare celor robiți; orbilor să le dea vedere; să dea drumul celor apăsați; să sâdească în suflete înaltul crez al muncii și al binelui, al adevărului și dreptății. Norodul cel în veci însetat și flămând de dreptate devine posesorul libertăților și a egalităților depline. Dreptatea pășeste, triumfătoare, în lume!

Domnul s'a coborât pe pământ și în inima oamenilor. E în mijlocul nostru, în sufletele noastre; e lumina și vieța, nădejdea și pacea noastră. În jarul adorării să ne silim a vieții după învățătura Lui: putere a lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede, rouă ce fecundează gândul și fapta.

Când lumea va trăi, triumfător și eroic vieța lui Iisus, potoli-se vor răzvrătirile noroadelor și pacea va prisosi.

Pr. GH. ONEȚIU

Zăpadă târzie

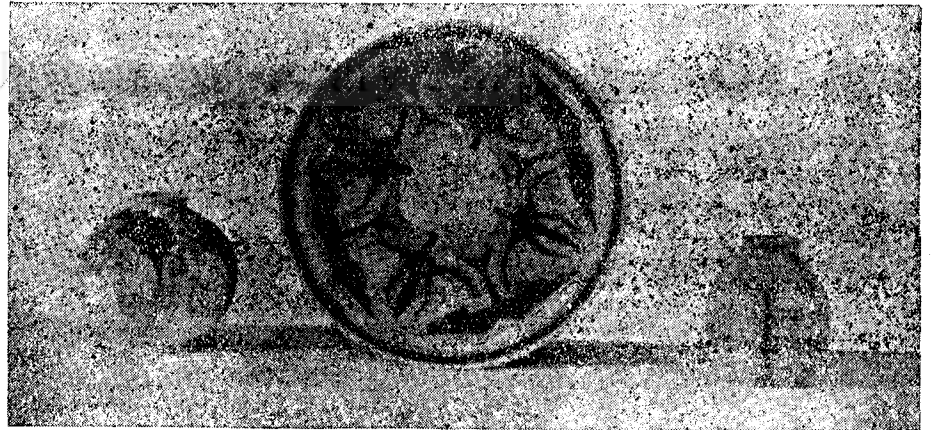
*Gânditu-m'am adesea la iarna cea târzie,
Când opărită-i iarba în cap de primăvară,
Când scutură din ramuri a florilor povară
Și mușcă colțul frunzei cu dinți de vijelie.*

*Zăpada vestejește mătasea din câmpie
Și stă pe flori de-asupra mai grea ca o ocară.
E sufletu l-aș pune, să apăr iarba rară,
Să 'nvăluie flori și frunze în caldă gingașie.*

*Gânditu-m'am la taina înțelepciunii Tale.
Tu cum de'ngădui, Doamne, în fire-atâta jale,
Nerodnică să piară risipa de patele?*

*Dar te-am văzut, Iisuse, cum blând din ceruri vii,
Să strângi la tine floarea cea arsă din câmpii,
Și-am înțeles și rostul zăpezilor târziu.*

ZORICA LAȚCU

VENIȚI ȘI VEDEȚI

(Ioan 1, 39-40)

Mulți ardem de dorul de a vedea pe Hristos. Am vrea să-l întâlnim în peregrinările noastre zilnice, și nu ne dăm seama, că ne-a eșit de atâtea ori în cale!

Ne-a întâmpinat sub chipul calicului ce-și cerșește pâinea la colțul uliții, în lacrimile văduvei sărace, în plânsul orfanului, și'n gemetul bolnavilor.

Ori unde e o suferință de alinat, El ne așteaptă.

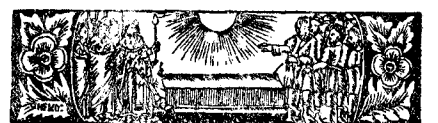
Ne bate la ușă sub chipul doru-nețului strein, ce ne cere găzduire, ne așteaptă în coliba văduvei și la căpătâiul bolnavilor, în celula temniții și pe vatra rece a orfanului! Lacrimile Lui, Și cu fiecare durere ce am alinat am smuls un spin din fruntea Lui însângerată. Cu fiecare suspin ce am alinat, am șters o lacrimă din ochii Domnului, ce zice: „Orice ați făcut unora dintre acești mai mici, mie mi-ați făcut“! Mat. cap. 25 vers 40.

Și astăzi ca întotdeauna, lumea e plină de „frații Domnului“, și cât mi-se pare că suntem de departe de Hristos, câtă vreme îl avem numai pe buze, iar inimile noastre sunt pustii de milă.

Pe ce căi streine de calea lui Hristos rătăcim, atâta timp cât nu suntem pătrunși de adâncă milă și dragoste față de semenul nostru. Chiar nici rugăciunile noastre nu-i aduc nici o bucurie, de nu plângem cu cei ce plâng și de nu suferim alături cu cei din necazuri. De nu flămâzim cu cei lipsiți dinpreună și de nu însetoșem cu cei însetați deavalma. Căci numai făcându-ne părtași la durerile și lacrimile celor necăjiți, le vom înțelege pe deplin amarul și le vom pricepe suspinul; inimile noastre se vor face atunci isvor răcoritor, de binecuvântată milă

Ești dar, voi toți cei dornici de a vedea pe Hristos, întrăzindu-vă cu cei din suferință, alinându-le durerile, răngăindu-le suspinele, răcorindu-le buzele arse de jarul suferințelor, și veți ghici atunci în zâmbetul lor fața lui Hristos, binecuvântându-vă.

Prot. IUSTINIAN CHIRA

RENAȘTEREA SATELOR

NAȘTEREA DOMNULUI

Dumnezeu care toate le rânduie, la „plinirea vremii“ a rânduit și această mare minune. Fiul său cel ceresc a luat chip asemenea nouă, a luat „chip de rob“ și s'a sălășluit dela Duhul Sfânt și din Fecioara Maria, s'a făcut om. A luat anume chip de rob, așa cum noi fieștecările avem, ca să facă stricare păcatului ce ne-a robit. Și anume având acest

Pruncul „Dumnezeu adevărat, din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut“, a dus sălașul nașterii sale Vifleemul sărăcăcios ca să împuțineze trufia palateilor și să arate, peste veacuri, că Dumnezeu iubește pe cel nevoiaș și vrea anume ca pe aceasta să-l ridice spre naltul cerului.

Dumnezeul săracilor, care cred și care vor binele semenii

Nașterea Domnului

chip pământean să ne arate calea către cer.

Rânduiala din moși-strămoși, de când se știu număra iernile, a lăsat între noi obiceiul ca la acest praznic luminos să săvârșim hodina sufletului și să ne bucurăm cu bucuria cea mare a duhului.

Bunul Dumnezeu a lăsat în mintea strămoșilor noștri isvorul gândului cel bun ca la praznicul Crăciunului toată suflarea să se bucure și din cele duhovnicești, ca și din cele trupești.

Pe Mesia Hristos îl întâmpină pădurea, ogorul și vetrele satelor, cu frumoasa haină a zăpezii. Pe Pruncul cel Sfânt îl așteaptă copii cu zurgălăi în glas, cu neastâmpăr în ciolerele. Pe Copilul Mântuirii îl așteaptă cei vrâșnici ca și moșnegii, să le aline grijile și să le molcomească greutățile. Tot omul și toată firea așteaptă praznicul Nașterii Domnului Hristos ca pe o sărbătoare a începutului vieții, ca pe isvorul cel de viață veșnică, din care se cuminecă sufletul ca să vieze în veci.

lor, Dumnezeu celor ce i se fac pruncu inimă, Iisus Hristos se naște și azi, ba de veacuri, ca să aducă bucuria și nădejdea dreptății.

Pentru toți oamenii pentru care s'a jertfit pe cruce, pentru toții fii pământului, Hristos se naște astăzi, ca să le amintească bucuria cea mare, că de nu este dreptate pe pământ, în cer este dreptate. Pe acest Hristos al mântuirii, copii, flăcăi, țărani, muncitori și înțelepții lumii, măriți-! G. N.

Lacrimă

Te văd cu duhul Maică'ndurerată.
Incinsă ești de cete îngerești,
Și mila dela fiul tău cerșești,
În foc de rugăciune neîncetată.

Iubirea Ta cea-pururea 'ncercată
Se frânge pentru fiii omenesți
Și dreptelor mâni dumnezeesți
Doar Tu le curmi puterea 'nviforată.

O rugă 'naltă: în ceasul cel amar,
Când faptele s'ar pune în cântar
O lacrimă, ca un mărgărintar,

Din ochii tăi să cadă și să 'ncline
Spre dreapta limba cumpenii divine
Ca toți ai tăi să fim de veci cu tine.

ZORICA LAȚCU

IN ȘCOALA PROROCILOR

Mărirea lui Dumnezeu

Cine n'a rămas vreodată fermecat de frumusețea cerului înstelat într-o noapte de vară? Cine n'a gustat vreodată din dulceața păcii pe care-o coboară în suflet priveliștea unui asemenea cer și cine n'a rostit în taină frântura de psalm: Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale!

Dar întinsul mării nesfârșite nu ne așază 'n gură aceleași cuvinte de proslăvire a lui Dumnezeu? Sau o furtună deslănțuită în toată turburătoarea ei grozăvie? Sau — în sfârșit — privirea unui munte cu creștetul înfipt în norii cerului? Da, toate acestea și alte multe fapte din cuprinsul firii slăvesc mărirea și puterea lui Dumnezeu și ne aduc aminte de micimea și neputința noastră, a oamenilor.

„Cerurile spun slava lui Dumnezeu și lucrarea mânilor lui o vestește tăria“ (Psalmul 18, i)

Iar „omul ca iarba și zilele lui ca floarea câmpului, așa vor înflori“...

Și totuși omul nu-i zidit de Tatăl cel din ceruri ca să se cufunde în tristețe și desnădejde din pricina micimii sale. Că și lui i-a dat Dumnezeu daruri, prin rodnicirea cărora să poată ajunge mare. I-a dat credința prin care poate „muta munții“, i-a dat dragostea, prin care poate birui răul din lume, i-a dat nădejdea cu care așteaptă răs-

plata viitoare pentru bunele nevoițe din viața aceasta, i-a dat mintea cu ajutorul căreia să chibzuiască dreptele cărări ale petrecerii sale pe pământ, i-a dat puterea brațelor cu care să-și câștige 'n cinste pâinea cea de toate zilele... Și cu câte alte daruri nu a împodobit Dumnezeu pe om, cununa fapturilor sale!

Și, strădania de veacuri a omului a arătat ce lucruri minunate e în stare să facă. Știința lui a ajuns să iscodească mașini cari te pun în uimire. Trenul, vaporul, avionul, telefonul, lumina electrică, radio și alte multe unelte ale vieții civilizate de astăzi — toate sunt rodul strădaniei omului întru a-și face viața mai plăcută, stăpânind tot mai mult pământul.

Cu toate acestea cât de mic este omul față de adâncul apelor mării, față de înălțimea unui munte, sau față de nemărginirea cerului înstelat!... Și — poate că-i bine așa. Altfel omul prea s'ar umplea de trufie; și trufia e unul dintre cei mai răi sfetnici.

Mărirea și puterea care covârșește totul o are numai Ziditorul a toate, după cuvântul Psalmistului: „Cerurile spun slava lui Dumnezeu și lucrarea mânilor lui o vestește tăria“.

D. P.

Datini de Crăciun: „Vicleimul“

Colindă nouă

Sus, Români, surori și frați,
Florile dalbe,
Voi din somn vă deșteptați,
Casele vă luminați,
Sufletul vă 'nseninați,
Că ne vine oaspe drag
Să vă treacă peste prag,
Oaspe drag și luminos
Al Mariei fii Hristos,
Și ne-aduce daruri sfinte
Dela bunul său Părinte:
Că ne-aduce bucurie
Să trăim până'n vecie
Frați cu frați în omenie.

Sus, deci, toți, cu mic, cu mare
Spre a lui întâmpinare
Și 'ntr'un glas să-l preamărim
Domnului să-i mulțumim
C'a lui milă ni-a deschis,
Pe drag fii-i ni-a trimis
Și obșteasca-ne dorește.
Află mândră 'ndeplinire.
De acum până 'n vecie
Scumpa noastră Românie
Fericită să trăiască,
Tot în bine să sporească;
Iar noi, fiii ei iubiți,
Să fim vecinic înfrățiți.

DIN LUMEA LARGĂ

Viața veșnică

Doi oameni, tăiau lemne în pădure.

Doborând un copac, unul din cei doi oameni care se găsea a fi un om fără credință, zise:

— „Iată, așa e și cu viața noastră... Trăim, ne sbatem și la urmă vine moartea și ne doborâă ca pe bușteanul acesta, și nimic nu s'alege de noi...”.

Celălalt om, care era un credincios, îi răspunde:

— „Nu-i așa, prietene... Abia după ce-am doborât acest buștean, vom putea să vedem dacă e bun de clădit sau scorburos și bun numai de aruncat în foc... Așa e și cu noi... Abia după ce murim vede bunul Dumnezeu ce trebuie să facă cu noi: să ne așeze de-a-dreapta lui, întru viața cea veșnică, sau să ne arunce în focul cel nestins...”.

Tovarășul său căzu pe gânduri și peste puțină vreme se înoarse și el la credință.

Păsărica de preț

Un vrăjitor din vechime zise unui înțelept:

— „Păsărica pe care o om acum în pumn sub pulpana hainei mele, e vie sau moartă?”.

Înțeleptul îi răspunde:

— „Zadarnic mă ispitești, De-ți voiu zice că e vie, tu o vei sugruma și-mi vei arăta-o moartă, de-ți voiu zice că e moartă, tu mi-o vei arăta precum o ai acum în pumn. Stă deci în voia ta să mi-o arăți vie sau moartă...”.

Așa și noi: avem în lutul nostru o păsărică scumpă: sufletul nostru. Și stă în voia noastră să avem vie sau moartă, această păsărică cerească.

Atârnă de noi să avem un suflet viu sau mort, după cum vor fi faptele noastre.

VORBE ÎNTELEPTE

Cine întârzie și nu-și mulge vacile, le găsește risipite.

*

Nu rupe degetul care-ți arată calea.

*

Nu izbi cu piciorul luntrea cu care ai trecut apa.

*

Buriana mănâncă din blidul plugarului leneș.

Focul limbii

La preot a venit într-o zi o femeie să se spovedească și i-a spus:

— „Părinte, am dat foc...”.

Preotul a întrebat-o:

— „Ce te-a îndemnat să dai foc casei dușmanului?”.

Femeia zise:

— „N'am umblat cu foc părinte n'am aprins cu foc de acesta...”.

— „Atunci, ce-ai făcut?”.

Și femeia a răspuns:

— „Am aprins casele vecinilor cu clevertirea, cu bârfirea și cu vrajba mea... Și mare păcat am săvârșit...”.

Părintele i-a zis:

— „In adevăr, acest păcat e tot așa de mare ca uciderea. Se cade să-l ispășești...”.

Despre limbă, Sfânta Scriptură zice: „Iată un foc mic, ce mare pădure aprinde!”.

Ce este trupul omului?

Inima omenească este motorul cel mai prețios și cu cea mai mare putere de muncă de pe lume. Timp de 70 ani neîntrerupt pompează trei miliarde de mișcări regulate de piston.

Puterea pe care o dă zilnic acest motor, care cântărește abia 300 grame, este la fel cu puterea trebuincioasă ridicării unei greutate de 20.000 kg. la 1 metru înălțime sau cu ridicarea unui elevator încărcat cu 200 kg. la 100 metri înălțime 11.520 litri sânge, cam o jumătate de vagon, sunt pompați în 24 ore în tot corpul.

Toate vinele corpului omenesc puse cap la cap, dau o lungime de 560.000 km. În 60 de ani omul face 508 mili-oane de aspirații ducând în plămâni 272.000 metri cubi de aer. În același timp (60 de ani) consumă 25.000 litri de apă 26.500 kg. pâine, 3600 kg. carne și 6.000 kg. de legume.

S'a socotit, că din grăsimea unui om se pot face 17 kg de săpun, din ferul conținut de corp 6 cuie mici, iar cărbunele prefăcut în grafit este de ajuns pentru a da 9000 creioane. Mai sunt apoi 20 linguri de sare, o găleată de var, fosforul se poate prelucra în capetele a 80.000

de chibrituri iar din glicerină se pot fabrica 15 kg dinamită. Valoarea tuturor acestor lucruri este aproape 1000 lei.

În 24 ore corpul omenesc are nevoie de cel puțin 8 ore de somn, în decursul cărora își schimbă locul de cel puțin 35 ori. Omul poate să nu doarmă 84 ore.

Celula roșie a sângelui trăește 10 săptămâni, deasemenea viața unui fir de păr nu e mai lungă decât 3—5 săptămâni. Barba crește cu 3 mili metri pe săptămână, sau 156 mili metri pe an, sau mai bine zis, un moșneag de 80 ani, care timp de 60 ani s'a bărbierit, a tăiat în acest răstimp 9 metri de barbă.

Corpul omenesc în alcătuirea căruia intră apa într'omăsură de aproape 50 la sută, are 222 oase și 750 mușchi de legătură, cuprinzând cam 8 milioane de celule diferite. Celulele roșii puse alături ar face o linie de 200.000 kilometri. Oasele unui bărbat cântăresc 9 kg. pe când scheletul unei femei numai 6.5 kg. Toată omenirea, toți locuitorii pământului cântăresc cam 300 miliarde de kg. și ar încăpea pe o întindere de 550 km. patrați.

R. G.

Lauda cea bună

La un om credincios veni un gospodar, care începu să-și laude nevasta, zicând:

— „Nevasta mea e frumoasă...”.

Omul credincios scrisese atunci un zero pe-o hârtie.

Gospodarul mai zise:

— „Femeia mea este bogată”.

Credinciosul mai scrisese un alt zero la cel mai dinainte.

— „Femeia mea e de neam mare...”.

Scrisese un alt zero.

— „Femeia mea e harnică”.

Alt zero.

— „Femeia mea e blândă”.

Încă un zero.

— „Femeia mea e casnică...”.

Iar un zero. Se făcuseră șase de zero.

La urmă, gospodarul mai zise:

— „Femeia mea e cu frică de Dumnezeu și-i cu purtări curate”.

Atunci omul acela credincios și înțelept, puse în fruntea celor șase de zero, un unu, ceea ce dădu cifra de un milion.

Hristos prin lanuri

(Matei 12, 1).

*Străbați, Hristoase, 'n calea vieții,
Orase, sate, holde 'ntinse;
Pășești prin roua dimineții
Incununat în raze=aprinse...*

*Și chipu=Ti blând, mângâietor,
Cu fața 'nseninată 'n șoaptă,
Desmeardă spicul roditor,
Ce 'n tremurare se deșteaptă.*

*În grai de răsuflări adânci,
Desprinzi din lanuri doruri pline,
Ce să strămută peste stânci,
Spre lumi mai bune, mai senine...*

*Și holdele, în legănare,
Cu roduri pline, roduri sfinte,
Se 'nduioșează 'n prosternare.
La graiu=Ti sfânt veșnici cuvinte...*

*În armonia graiului Divin,
De biruința, de 'noiere,
Întreaga fire simte 'n plin
Iubirea=Ti sfântă 'n mângâiere...*

*Și spicile, cu rod, plecate,
În calea=Ti sfântă te 'nsoțesc
Și 'n graiul lor — duioase șoapte —
Cunună sfântă 'Ti împletesc.*

Preot ZAHARIA RUSU

Iubitul meu frate Gheorghieș!

Invrednicitu-ne-a Dumnezeu ca să ne apropiem acum de marele praznic al Nașterii Domnului Hristos.

Lunga și plină de neazuri a fost calea străbătută de omeire, până la Nașterea Domnului Hristos! Precum ai văzut tu câmpul vara de arșița soarelui așteptând ploaia răcoitoare, așa aștepta omenirea, izbăvitoare a iesle a Betleemului.

Mulți oameni însemnați s'au născut dela începutul lumii până astăzi, însă niciunul din ei n'a fost vestit, n'a fost mai dinainte anunțat, n'a fost profetizat, așa cum a fost Dumnezeu Prunc din ieslea Betleemului.

Icoana nașterii Domnului și a întregii Lui vieți ne-au zugrăvit-o Profetii, cu multe veacuri înainte.

Plinirea acestor profetii adevărate Dumnezeirea întrupată și lămuresc „taina cea de veac ascunsă și de îngeri neștiută“.

Sa iei aminte, iubitul meu frate Gheorghieș, că dela Betleem s'a deschis un drum spre veșnicie și o cale izbăvitoare, care duce spre Cer, spre Dumnezeu și tot de aici este începutul și capătul anilor, în numărătoarea pe care o avem astăzi.

Cu aproape 1500 de ani înainte de a naște Domnul Hristos, Moise în Cartea Facerii, la cap. 3, versul 15, vestește zămislirea Lui din sămânța femeii (adică din Sfânta Fecioara Maria).

Cu sute de ani înaintea întrupării Fiului lui Dumnezeu, Profetul Miheea a vestit locul nașterii Lui, adică Betleemul (Miheea 5, 1-4).

Tot cu multă vreme înainte, alți profeti, vestesc neîndoios, că Domnul Hristos va intra în Ierusalim, călare pe asin (Zaharia 9, 9), că va fi vândut cu 30 de arginți (Zaharia 11, 12), iar cu banii aceștia se va cumpăra țarina olarului (Zaharia 11, 13), că va fi scuipat și bătut (Isaia 5, 6; că va fi răstignit) Ps, 21, 18; (Zaharia 13, 6), că va învia (Ps. 15, 10; Isaia 53, 10), și că va ședea dea dreapta Tatălui (Ps. 109, 1; Faptele Apostolilor 2, 34).

Eu ți-am amintit numai în trecut, acestea spre mai multa ta întoarcere către mântuirea sufletului tău.

Că domnul Hristos era așteptat de întreaga omenire și că poporul Evreesc avea cunoștință și aștepta venirea Lui, îți pun față vorbirea Domnului cu femeia samarineancă, lângă fântâna lui Iacov, pe care o scrie Sfântul Ioan Evanghelistul la cap. 4, 5-42.

„Știu că va veni Mesia, care se cheamă Hristos“, îi spune femeia samarineancă, iară Domnul îi răspunde: „Eu sunt cel ce vorbesc cu tine“ (Ioan 4, 25-26).

De unde știa acea femeie, „că va veni Mesia care se cheamă Hristos“, dacă nu din profetii ce ți le amintii mai sus?

Vezi ce minunată împlinire! Vezi sfințenia Praznicului ce se apropie!

Vezi ce izbăvitoare este ieslea Betleemului, pentru întreaga omenire!

1948 de ani au trecut de atunci și la fiecare nouă prăznuire omenirea tresare și se înfioară de minunea întrupării Fiului lui Dumnezeu.

Învățătura Pruncului Hristos, a cuprins astăzi mai mult de jumătate din omenire și este în continuă creștere.

Milioane de oameni și-au vărsat sângele pentru izbăvitoare a Lui învățătura și alte milioane sunt gata astăzi să-I mărturisească și-I preamărească Sfânta Lui Întrupare.

Izvorul împăcării și al păcii este în Hristos și în Evanghelia Lui;

Cheia păcii pe pământ și a bunei nivoiri între oameni se află în ieslea sărăcicioasă dela marginea Betleemului.

Împăratul păcii noastre, Vin, din zările albastre, Pacea să ne dăruiești, Dragostea să ne întărești.

Praznicul Nașterii din anul mântuirii 1948 să-ți aducă ție a lor tăi și tuturor fraților întru Domnul, pace, fericire și sănătate!

La mulți ani!

Preot IORDACHE TEODOR

Citirea anilor din hrisoave

Tineretul nostru și-a pierdut în bună parte deprinderea de a citi cărțile cele vechi. Deși unii mai știu silabisi slovele, apoi cei ce știu a citi numărul anilor e tare mic. Dăm mai jos un chip cu scrierea anilor, așa cum se făcea pe vremuri pentru buna deprindere a tuturor.

Ă, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
12 13 20 21 23 30 40 50 60

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
70 80 90 100 200 300 400 500 600

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
700 800 900 1000 2000 10.000 50.000

Sunt țaran

— Crezul țaranului —

Sunt țaran
Și orce-aș fi,
Eu mă 'nchin din zori de zi,
De când eram prunc de-o schioapă
De-atunci mânc brânză cu ceapă
Și beau din botă apa,
Să vezi, apoi, cum mai merge
Sapa!

Mi-a spus să nu biau tutun,
Că e cheltuială;
Ba să fug de ce nu-i bun;
Cu cei răi
Să nu m'adun,
S'alung gândurile rele,
Și să am, în toate cele,
Chibzuială.

Să nu mint și să nu 'njur,
Nici să n'asupresc
Pe nimeni și să nu fur;
Cinstit și drept să muncesc,
Ca să mă'nstăresc.

„O fi greu — mi-a zis — silința
„Dar e sănătoasă;
„Munca sfântă și credința,
„Nu te lasă“!..

De asta,
Când, de zorul muncii,
Fierbe satu;
Eu la câmp,
Dau noaptea 'n două eu aratu;

Peste brazde
'N ploii și soare mă trudesce,
Și mă lup, din greu, cu toate,
Să le prididesc.

Tot din zori
Și miez de noapte,
Mă pornesc,
Și de-abia, când dă zăpada isprăvesc,
Munca'n țarină mie dată, - an cu an -

Și pot spune, cu mândrie:
Sunt țaran!
Șieș Cerul cu pământu 'n rod bogat
Mulțumind, cu vrednicie,
Cui mi-a dat!

Iar când țara e la greu,
In nevoi,
Nu e altul înainte-mi la războiu;
Căci, deși mulți sunt ce iubesc
Pacea și frăția,
Înțeleg să-mi apăr: Legea și Moșia!

Eu,
La nimeni
Nu mă 'nchin, cum nici la ban,
Ci mă 'nchin Lui Dumnezeu,
Eu,
Sunt țaran!

CONST. V. RUDĂREANU

PARTEA OFICIALĂ

INSTITUTUL TEOLOGIC ORTODOX
DE GRAD UNIVERSITAR DIN CLUJ

Nr. 1/1948

Comunicat

Se aduce la cunoștința celor interesați următoarele:

1. Prenotările de studenți se fac la Secretariatul Institutului (Cluj Piața Malinovski Nr. 18) până la 24 Dec. a. c. între orele 8-12 a. m. fie personal, fie printr-o carte poștală.

2. Inscriserile pe teme de acte în original se fac între 3-5 Iannarie.

3. În 8 Ian. vizita medicală a studenților, și proba de aptitudine muzicală. În 10 Ian. ora 8 deschiderea cursurilor.

4. Pentru înscriere studenții vor prezenta următoarele acte: Certificat de botez; Diploma de bacalaureat de Seminar — de Școala Normală; Certificat de studii din anul școlar 1947/48 pentru studenții vechi; Certificat de Naționalitate; Recomandare în scris din partea Chiriahului căruia aparțin, obligatorie și pentru studenții din alte eparhii cari și în trecut au urmat cursurile Academiei Teologice din Cluj. Fișa Economică tip. Studenții reveniți dela alt cult vor prezenta și-o dovadă de trecere la ortodoxie.

5. După Fișa Economică se va acorda și bursele, se vor orienta și Taxele de înscriere și frecvență; Până la stabilirea Taxelor de înscriere, cu titlu de prevedere, fiecare student va aduce cu sine o sumă de banii în jurul la 2000 lei.

6. Toți studenții vor fi interni; fiind adăpostii cu casă și masa într'unul din Internatele Institutului.

7. Condițiile de primire în Internat sunt următoarele:

a) Taxa de regie și întreținere anual 7000 Lei;

b) Alimente în natură: 100 kg. făină de grâu cernută, 25 kg. făină de mălai. 6 kg. untură, 5 kg. olei, 5 kg. brânză de oae, 100 kg. cartofi, 120 buc. ouă, 20 kg. fasole, 20 kg. varză, 5 kg. mașun, 4 kg. slănină, 3 kg zahăr, 5 kg. bulion, 20 kg. morcovi, 8 kg. pătrujel, 2 kg. țelină, 8 kg. sfeclă, 3 kg. săpun.

c) Haine de pat cu două rânduri de lenjerie pentru schimb. Trei rânduri lenjerie pentru corp, trei prosoape, două șervete pentru masă, un rând de tacâmuri.

Taxele se achită în două rate de 50% la înscriere și 1 aprilie 1949.

Alimentele se aduc în două rânduri: la înscriere jumătate și la 1 Aprilie restul.

Cluj, la 8 Dec. 1948.

L. MUNTEANU Leon Bândilă
Rector: Secretar:

Nr. 4760/1948.

COMUNICAT

Onor. Ministerul ne face cunoscut următoarele:

„În conformitate cu circulara nr. 30644 din 27 Septembrie 1948, a Ministerului Finanțelor Serviciul Proiectelor de Legi, avem onoarea a vă face cunoscut că la decontarea cheltuielilor de transport se admit și biletele de avion T. A. R. S. în cazurile în care funcționari publici au dreptul după statut la cl. I-a și a II-a C. F. R.

Față de cele de mai sus, vă rugăm a da dispozițiunii organelor în subordine.”

Cele de mai sus se comunică tuturor spre luare la cunoștință.

Consiliul Eparhial

Nr. 6485/1948

COMUNICAT

către toate Oficiile Protopopești și Parohiale din cuprinsul Eparhiei Clujului.

Revenim din nou asupra dispozițiilor date anterior, cu privire la comunicatele și ordinele publicate în oficial „Renașterea”.

1. Acestea trebuiesc înregistrate și executate în termen, de fiecare Oficiu Parohial în parte, fără a mai aștepta urgîțări, sau lămuriri complementare din partea P. Onor Oficii Protopopești.

2. Prea Cucernicii Părinți Protopopi tractuali sunt obligați să controleze și cu ocazia vizitațiilor canonice, felul în care au fost executate aceste ordine circulare în special și să ne raporteze în termen.

Cluj, la 14 Nov. 1948

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 4525/1948.

Circulară

Cu adresa Nr. 9191/1948, Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor ne aduce la cunoștință că a exclus din monahism, prin caterisire pe monahia Domnica Pencu din Mănăstrea Păsărea jud. Ilfov pentru grave abateri dela disciplina monahală.

În cazul când susnumita se va abate pela mănăstirile noastre de Maici, să nu fie primită.

Cluj, din ședința Consil. Eparhial
Din încredințarea P. Sf. Episcop

Pr. Aug. Faur
consil. referent.

Prot. stavr. I. Rușdea
Secretar Eparhial:

Nr. 6211/1948

CIRCULARĂ

Către toate oficiile parohiale

Până la 1 Martie 1948 binevoii a ne trimite tablou general al zidirilor de biserici noi și renovărilor din cursul anului 1948, cuprinzând următoarele date:

1. Numele parohiei

2. În ce stadiu se găsește zidirea bisericii.

3. Cât a costat acea zidire până la 31 Decembrie 1948.

4. Cât au costat lucrările efectuate în cursul anului 1948

5. Cât vor mai costa lucrările din viitor, pentru terminarea complet a zidirii bisericii.

6. De ce fonduri dispune parohia;

a. în numerar

b. în depuneri la bănci

c. în repartiție pe popor.

7. Dacă s'au făcut numai reparații la biserică, să se arate suma ce s'a investit.

8. Numele parohiilor matere și filiale, cu biserici sau capele necorespunzătoare.

9. Numele parohiilor și filiilor fără biserici, arătându-se la fiecare dacă are locul pentru zidirea unei biserici noi și situația de azi a fondului zidirii

Cluj, la 10 Decembrie 1948.

NICOLAE C. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 6212/1948

Circulară

Către toate oficiile protopopești și Eparhiale

Binevoii a ne trimite până la 1 Martie 1949 tabloul general al zidirilor de case parohiale noi și reparații de case în cursul anului 1948, cuprinzând următoarele date:

1. Numele parohiei.

2. Starea în care se găsește acce-zidire.

3. Cât a costat până azi zidirea

4. Cât au costat lucrările în cursul anului 1948.

5. Cât vor costa lucrările în viitor pentru terminarea casei.

6. De ce fonduri mai dispune azi parohia în acest scop:

a. în numerar

b. în depuneri la bănci

c. în repartiție pe popor.

7. Dacă s'a efectuat numai reparații la casa parohială să se arate suma investită.

8. Numele parohiilor matere cu case parohiale necorespunzătoare.

9. Numele parohiilor matere lipsite de case parohiale arătându-se dacă au deja locul pentru zidirea unei case noi și situația de azi a fondului zidirii.

10. Numele parohiilor matere cari au și alte case afară de casa parohială.

11. Numele parohiilor matere cari au case cantonale.

Cluj, la 12 Decembrie 1948,

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 6280/1948

Circulară

Către toate oficiile protopopești și parohiale din cuprinsul Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Onor. Minister al Cultelor prin adresa Nr. 44946/1948 ne face cunoscut cele ce urmează:

„Avem onoarea a vă ruga să binevoii a da dispozițiunii organelor în subordine, ca să anunțe la timp Ministerului, cazurile de demisie sau părăsire de serviciu, cunoscând că acestea întârzieri aduc daune materiale asupra bugetului Statului.

În consecință, Vă atragem atenția că dacă acestea dispozițiuni nu vor fi respectate, organele în subordine vor fi direct răspunzătoare de întârzierile ivite și vor suporta consecințele legale.”

Cluj, la 10 Dec. 1948

Nicolae, Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 6082/1948

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de paroh în parohia de cl. I, Valea Drăganului, tractul Huedin, jud. Cluj, se publică concurs de 15 zile. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de Stat, după aprobarea din partea Onor. Ministerul Cultelor

2. Locuință cu supraedificate economice corespunzătoare și un jum. jugăr grădină.

3. Sesiune parohială fânaș 8 jug 1400 st. p. în Valea Drăganului 2 jug. fânaș în hotarul Huedin.

4. Drept de o antică lemne de foc în pădurea compozesoratului urbarial.

5. Stolele uzitate în parohie și tract.

Candidații îndreptați vor înainta în termenul arătat cererile lor prevăzute cu documente legale Sf. Episcopii și cu învoirea noastră vor putea sluji în parohie, pentru a face cuno-

ștință cu credincioșii. Fără aprobarea Sf. Episcopi cererile de candidare nu vor fi luate în considerare.

În înțelegere cu Consiliul parohial din valea Drăganului.

Petru Pop, protopop

Nr 6082/948 Aprobat

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial ținută la 2 Dec. 1948.

Nicolaie, Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 6298/1948

Circulară

Către Oficiile protopopești

La data de 31 Decembrie încheindu-se gestiunile parohiale pe anul 1948, Vă invităm să puneți în vedere Cucernicilor preoți — cari sunt gestionarii răspunzători — ca să controleze cu toată atenția eșitele, ca să nu rămână nici o chitanță netimbrată legal.

P. C. Voastră asemenea le veți controla și chitanțele cari nu vor fi timbrate legal se vor restitui spre timbrare ca astfel să nu contravină legii timbrului, care încălcare va fi sancționată în conformitate cu Codul penal.

Cluj, la 10 Decembrie 1948.

NICOLAE C. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 6299/1948

Circulară

Către Oficiile protopopești

Pentru a nu ajunge în situația neplăcută ca unele parohii să lucreze fără bugetul aprobat din vreme, Vă invităm să puneți în vedere Cucernicilor preoți ca până la data de 1 Februarie 1949, să fie înaintate spre controlare oficiilor protopopești toate bugetele pe anul 1949.

P. C. Voastre avându-le centralizate și controlate le veți înainta episcopiei spre aprobare până la 15 Februarie 1949.

Tot până la aceasta dată ni se va înainta spre aprobare și bugetul protopopiatului pe 1949.

Cluj, la 10 Decembrie 1948.

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 6375/1948

CONCURS

Se publică pe această cale Concurs din Oficiu pentru complectarea postului de paroh la parohia de cl. I. Mica cu filia Mănăstirea din tractul Dejului, cu termen de 15 zile dela apariția în Renașterea.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, după aprobarea Onor. Minister al Cultelor.

2. Case parohiale cu supraedificate în stare foarte bună.

3. Sesiunea parohială completă.

4. Venitele stolare uzitate în parohie.

Doritorii de a ocupa această parohie, își vor înainta cererile cu actele cerute de regulament Venerat. Consiliu Eparhial în termenul legal, și cu prealabila încuviințare a P. C. Prot. tractual se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

Cluj, din ședința dela 8 Dec. 1948.

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop Secretar

Nr. 6521/1948

Circulară

Onoratul Minister al Cultelor cu adresa Nr. 43906/1948, ne comunică adresa Nr. 106/624/1948 a Marelui Stat Major, Secția I-a Bir. 1 Recr. cu privire la situația militară a confesorilor de rezervă prin care dispune următoarele:

1. Toți preoții din cadrele de rezervă vor fi șterși definitiv din controale, aceștia nemai figurând în nici un element al armatei,

De asemenea actualii călugări și monahi se șterg definitiv din controalele armatei.

Pentru dovedirea situației lor militare Cercurile Teritoriale vor elibera acestora un certificat specificând că sunt șterși din controalele armatei.

2. Tinerii seminaristi și tinerii absolvenți ai fostei facultăți teologice și candidați la hirotonie, urmează ca până la data de 1 Sept. 1949 să se hirotonească. —

Cei care până la acesa dată, nu se vor hirotoni vor fi încorporați cu contingentul 1949.

3. În viitor tinerii care se pregătesc a deveni membrii ai clerului de orice rit. vor trebui să satisfacă obligațiile militare cu contingentul din care face parte.

4. Incepând cu contingentul 1949, tinerii care doresc a intra în viața monahală, nu vor putea fi acceptați decât după satisfacerea obligațiilor militare.

Cluj, din șed. Consil. Eparhial dela 15 Dec. 1948.

NICOLAE
Episcop

Cost. Hașcău
Secretar

Nr. 6167/1948

Circulară

către toate Oficiile protopopești, revenite și aflate pe teritoriile Eparhiei Ortodoxe a Clujului

Binevoți a ne comunica de urgență tabloul parohiilor vacante din tractul P. C. Voastră.

Vor fi cuprinse toate parohiile, indiferent de motivul pentru care sunt vacante, cum e cazul parohiilor revenite fără preot, ect. arătându-se succint datele necesare publicării de concurs.

În special se va menționa, dacă parohia are case parohiale cu supraedificate și în ce stare, dacă are sesie.

Cluj, din ședința dela 8 Dec. 1948.

NICOLAE
Episcop

Const. Hașcău
secretar

Nr. 6239/1948

Comunicat

Din partea Onor. Minister al Cultelor am primit următoarea adresă circulară, pe care v'o aducem la cunoștință:

„Ministrul Cultelor, Nr. 44655/1948.

Avem onoarea a Vă remite în copie adresa circulară a Ministerului de Finanțe Direcțiunea Generală a Bugetului și a Contabilității Generale a Statului, Serviciul Controlului Financiar, Nr. 33816 diu Nov. 1948, spre stricta conformare:

Sesizați de diferite întreprinderi naționalizate și centrale industriale, că la ordonanțarea situațiilor provizorii prezeatate de acestea, unele Ministere și instituțiuni publice aplică dispozițiunile art. 110 diu legea asupra contabilității publice, în sensul că se acordă aconturile numai în cota de 5/6 din valoarea situațiilor provizorii de plată, avem onoarea a Vă face cunoscut că prin decretul Nr. 145/1948 întreprinderile naționalizate au fost scutiți, dela data

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

naționalizării lor, de depunerea oricărei garanții prevăzute de legi, cu privire la participarea la licitații publice, acordarea de avansuri și executarea contractelor încheiate cu administrațiile publice.

În consecință, aconturile se vor acorda pentru valoarea integrală a situațiilor provizorii prezentate de întreprinderile naționalizate, reținându-se numai cota o parte a avansurilor acordate, cu condițiunea ca întreprinderea sau centrala respectiva să se oblige formal de a restitui eventualele diferențe în plus, plătite pe bază de situații provizorii și care vor fi constatate cu ocazia prezentării situației definitive și decontul final.

Deoarece întreprinderile naționalizate sunt scutite de depunerea garanțiilor dela data naționalizării lor și

întrucât scutirea de garanție să aplică și contractelor preluate dela fostele întreprinderi particulare și executate în continuare de întreprinderile naționalizate, toate garanțiile de 1/6 reținute la ordonanțarea situațiilor provizorii de plată, vor putea fi plătite întreprinderilor de Stat și naționalizate și centralelor industriale sub rezerva îndeplinirii aceluiași condițiuni, adică obligarea formală a întreprinderii pentru restituirea diferențelor în plus constatate la decontul final.

Binevoți a lua la cunoștință cuprinsul acestei adrese circulară și a Vă conforma.

Cluj, la 13 Decembrie 1948.

NICOLAE
Episcop

Pr. C. Hașcău
secretar

CRONICA EVENIMENTELOR

PERSONALE. P. S. SA Episcopul Nicolae mulțumește călduros tuturor celor ce l-au cinstit de ziua numelui său cu bune urări și le trimite arhieresti binecuvântări.

Vizita Dlui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor la Cluj. Într'un cadru sărbătorec, în ziua de 5 Dec. a. c. Dl. Ministru *Stanciu Stoian*, însoțit de P. C. Prof. *Vintilescu*, Rectorul Institutului Teologic din București și de P. C. Diac. *Titus Țifu*, Dir. gen. în Min. Cultelor, au fost oaspeții Clujului, luând parte

la deschiderea noului Institut Teologic Universitar din Cluj. După ce au participat la această sărbătoare a Bisericii și a Ardealului, oaspeții au plecat prin Sibiu la București.

Institutul Teologic ortodox de grad universitar din Cluj își va deschide cursurile în ziua de 8 Ianuarie 1949, când vor fi de față toți studenții și întreg corpul profesoral. Institutul va funcționa în localul din Piața Malinovski 18, iar studenții vor avea aceleași drepturi și îndatoriri ca și studenții dela celerante universități din țară.

Către toți abonații și cititori foiei noastre

Incepând cu Ianuarie din anul 1948 foaia *Renașterea*, organ oficial al Episcopiei Ortodoxe din Cluj, va apare de două ori pe lună (1 — și 15) și în 4 pagini mari și va costa pentru parohiile de cl. I. — 500 lei pe an; cl. II. — 400 lei pe an; cl. III. — 300 lei pe an; alătura de aceasta foaie oficială va apare un adaus pentru popor: „*Renașterea pentru popor*” tot de două ori pe lună în 4 pagini mari, aducând merinde sufletească pentru credincioșii noștri dela sate.

Renașterea pentru popor va costa 300 lei pe un an, 150 lei pe 6 luni.

Facem cunoscut abonaților noștri din anul trecut ca și celor ce vor să primească foaia în anul viitor, să plătească abonamentul pe un an 300 lei sau pe jumătate de an 150 până la 10 Ianuarie a. c.

Cei ce au restanțe de abonamente din anul trecut, ca și cei cenu vor trimite abonamentul măcar pe jumătate de an până la 10 Ianuarie nu vor mai primi foaia.

Abonamentele se trimit la Episcopia Ortodoxă Română din Cluj, Piața Malinovski 18 pentru *Renașterea* sau *Renașterea pentru poporului*.

Moartea Prof. Aleman. Distinsul Profesor Universitar și bunul fiul al Bisericii noastre Prof. Aleman s'a stins din viață după o grea suferință, lăsând un mare gol atât în familia sa, cât și în mare familia românească din Ardeal, unde era bine cunoscut și iubit. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

*

Haină de doliu am îmbrăcat asemenea, ducând spre locul de veci, pe marele român și prea cunoscutul artist **Zaharia Bârsan**, fost cântărețul nădejdelor noastre, a fost sufletul ce se făcea vioară cântând sau plângând dorurile noastre ale tuturor și peste toate acestea a fost și va rămâne un mare dascăl în aleasa știință a teatrului.

În corturile dreptilor Domnul Cerului să-i facă lăcaș veșnic.

După cum am arătat în alt număr al foii noastre, prin revenirea trațiilor români la ortodoxie, pentru a cinsti această frățescă bucurie, din cei mai aleși fii reveniți s'au așezat în scaunele de vicari trei figuri preoțești și anume: la Cluj s'a așezat în scaunul de vicar al Episcopiei P. C. Sabin Truța, la Oradea P. C. Păr. Carol Pop, iar la Sibiu P. C. Prt. Trăian Belășcu.

Cu aceeași ocaziune P. C. S. Păr. Archimandrit Dinu dela Oradea, fiind pensionat, a fost numit stareț al Sf. Mănăstiri dela Bixad.

Bibliografie

Cursul vieții Statului transilvan

În cel din urmă număr al *Revistei de istorie Comparată — Revue d'Histoire Comparée* (Paris 1948 No. 2 (s'a publicat o recenzie despre studiul tipărit la Sibiu cu titlul *Fazele istorice în evoluțiunea constituțională a Transilvaniei*, de Prof. I. Lupaș. Din cuprinsul recenziei scrise de un istoric dela Budapesta (Gh. Bónis) aflăm potrivit să reproducem aci următoarele constatări:

„Dl. Lupaș a condus timp de aproape 25 ani Institutul de Istorie Națională al Universității românești din Cluj. El este ilustrul autor al unei serii întregi de lucrări istorice. La începutul acestor studii face un număr de observațiuni, demne de atenție deosebită, cu privire la metodologia istoriografiei. El subliniază diferența dintre metoda istorică superficială și dintre cea de aprofundare. În ce privește în special istoria Transilvaniei, combate tendința, care cere să amestece în cercetarea ei criterii străine, împrumutate din politica exterioară, criterii potrivnice dezvoltării transilvane sau ulterioare evoluției vechiului Principat. El afirmă că dezvoltarea Transilvaniei nu poate fi înțeleasă și judecată în chip potrivit decât cu ajutorul unor criterii interne și organice, proprii acestei țări.

„În cartea sa abandonează dl. Lupaș realmente toate aserțiunile școlii vechi și împarte cursul vieții Statului transilvan în aceste trei faze:

1) faza prenatală a Statului, sau istoria cea mai veche a Transilvaniei.

2) faza Voevodatului transilvan, (veacurile IX—XVI) și în fine.

3) faza Principatului transilvan, care se divide la însăși în două perioade: a) epoca suveranității turcești (veacurile XVI—XVII) și b) viața Statului transilvan în epoca supremației austriace (veacurile XVIII—XIX). Prin compromisul austro-ungar dela 1867 a luat sfârșit existența independentă a Transilvaniei, a cărei adunare populară românească din Alba-Iulia, cum spune autorul, nu a dorit restabilirea ei în anul 1918”.

A APĂRUT!

CALENDARUL CREȘTINULUI DE LEGE RĂSĂRITEANĂ PE ANUL 1949

și s'a trimis tuturor
oficiilor protopopești
care se vor îngriji de
imediată lui difuzare.